

atq; ducit. Dignū ē em̄ q̄ q̄ p̄n
cipaliter q̄rūt spūalia habeāt se
cū dario t̄palia et terrēa: et q̄ q̄
semen frātis sui. i. xp̄i p̄dicādo et
peccatores auertēdo suscitāt. eccl̄
ā agrū idest t̄paliū subuentionē
vel eccl̄ā agrū. i. beneficiorū p̄ui
sionē habeāt et acq̄rāt. p̄a ad co
rī. ix. Si spūalia sciauerim? vobis
nō m̄gnū ē si cārlia v̄tā metā?

**Explicit moralizatio lib̄ Ruth
Incipit moralizatio p̄i libri Regū**

Hait v̄ qd̄a de ra
matha in sop̄bi
belcana noīe q̄
habuit duas vx
ores anā sciz et
p̄henennā. q̄rū
vna erat sterili? sciz āna p̄henēna
aut̄ fecūda et ista fecūda sterili i
pperabat. q̄ p̄ ista āna estis et
flebilis plē a dño petebat. p̄o
gemitū suū si masculū est? offerre
dño p̄mittebat. Sic igit̄ factū ē
q̄ ista p̄ sterili? pepit et p̄ h̄
multos filios p̄turiūt. Illa vero
emula que fecūda fuerat. steri
lis facta fuit sicut in ca. ij. dicit̄.
Donec sterili? pepit plurimos
et q̄ multos habebat filios ifir
mata ē. **H**elcana q̄ interpreta
tur possessio est xp̄s filius dei pa
tris. qui vir vn? p̄ eo dicitur q̄
vna p̄sona vn? deus i natura du
plici vn? xp̄s cōsētur et credit̄ de
ramatha eccl̄ā qd̄ ex celsū iter p̄ta
t̄ dicit̄ eē p̄ eo q̄ iste de ex celsō
celoz h̄taulo noscit̄ aduēisse.
Vñ s̄ iobez. Ipse dicit. Ego de

sursū sū. **D**eu. xxxij. **H**abitaui
lū ei? sursū. **I**ste igit̄ i hoc mūdo
duas habuit vxores. i. duas sec
tas fidē tenētes et cōfiteētes et p̄
fidē et grāz ip̄si? m̄rimoiuz affec
tātes. p̄a fuit sinagoga q̄ i p̄nci
pio nō fuit sterili? s̄ multorum
scōz gemitrix atq; m̄. scda fuit
eccl̄ia de gētibz. q̄ scz āte sui cōu
sionē sterili? erat et nullū virum
sanctū penitus generabat. **S**ina
goga igitur dicta est p̄henenna
que interpretatur conuersio. qz
ista finaliter conuersa est in ar
cum prauum. **E**ccl̄ia vero dicitur
anna que est in tempore gra
cie qz scz ista meruit gratiā sal
uatoris. **Q**uid igitur dicā? **P**ro
certo dicam q̄ ista prima vxor
que prima fecūda virtutibz et
sanctis hominibus erat. et que
socie idest gentilitati p̄mit? tā
q̄ vili peccatrica et sterili illude
bat. facta est modo peccatrica et
sterili. **P**sa. xlviij. **V**enerūt ti
bi duo hec simul. sterilitas et vi
duitas. **G**entilitas vero postq̄ p̄
penitentiam flens et lugēs ad fi
dem fuit conuersa. facta est ferti
lis et in bonis personis et vir
tutibus et meritis abundans co
pioza et pinguis. **U**nde ipsa est
q̄ pōt dicere illd̄ apli xvij. **S**ede
vt regina et vidua: et sterilitatē
ignorabo. **V**el dic q̄ due vxor
es xp̄i sūt due secte clericorum
et laycorū p̄ma igit̄ vita ecclesi
ca primo fuit virtutibus abun
dans et fertilis. sed p̄ certo mō

facta est sterilis et inanis **E**cōtra
 vero seculariū vita modo est i v
 tutibz fertilioz que antiquit? fuit
 sterilioz qz vt dnumiter plures
 inueniūt ceteris partibz boni se
 culaēs q̄ boni ecclāstici vel boni
 regulares **U**n̄ ḡgo dicebat i pso
 na ecclāsticoy **T**imēdū ē ne nob
 cadētibz surgat q̄ nob stātibz ir
 videt **V**el dic q̄ iste due v̄r̄so
 fignt duo ḡna psonarū scz quos
 dam fructuosos et fertiles de sua
 tñ virtute p̄sumentes et alijs ir
 videntes qualis fuit phariseus
 ille qui seipsū dmedabat et pub
 licanū d dempnabat **I**tem alioz
 steriles et peccatores. flentes tñ
 et penitentes et de sterilitate sua
 dolentes et p̄ ptu bonoy opey
 deū exorantes et spm̄ d̄tribulatū
 sacrificantes. **I**sta est ergo veri
 tas q̄ tales p̄sūptuosi facilliter i
 peccatū cadūt et ita steriles sūt.
 flebiles vero et penitentes a vi
 cijs resurgūt et sic fructuosi et v̄
 tuosi existūt **A**llega illud gre
 go. sup̄dictū **V**el dic q̄ helcha
 na est prelati qui dicitur vir a
 virtute: vnus a simplicitate de
 ramatha a vite et sciencie subli
 mitate: cuius scz duplex ē v̄roz
 scz actua et cōtemplatiua **V**el
 dic q̄ āna sterilis est btā vir
 go que samuelem. i. x̄pm̄ mira
 culo pepit que ablactatū in tem
 plo obtulit. qui etiam tandē ma
 gnus p̄pheta factus fuit in isra
 bel **V**el dic q̄ anna q̄ nō p̄sa
 muelem dño reddidit seu etiam

in templo obtulit quousqz abla
 ctatus fuit sicut dicit bic. ē ecclā
 que samuelem. id est quemcūqz
 subditū nō debet ad ministrādū
 in templo id est in aliqua p̄latu
 ra vel officio adducere vel p̄ficere
 quousqz ipsū ablactatū id est a
 lacte voluptatis carnalis abstra
 ctū viderit esse **U**nde d̄mestoz vi
 detur innuere sup̄ gen̄. xxi. vbi
 de ablactatione ysaac loquit vbi
 et abraham d̄uinū fecisse legit̄
 q̄ puer nō p̄t̄ ad mensam pa
 tris sedebat quousqz ablactatus
 erat et tūc sibi d̄uinū pabatur.
 ad denotandū q̄ nullus ad men
 sam patris x̄pi id ē ad beneficia
 ecclāstica debet admitti donec a
 lacte carnalitatis d̄tigerit ipsum
 ablactari. **Q**uia sicut dicitur ad
 hebreos v. **O**mnis qui lactis ē
 p̄t̄iceps expers est sermonū ius
 ticie **V**el dic q̄ lac significat v̄
 ba adulatoris a quo p̄ certo sū
 me debet ab lactari et recedere q̄
 in templo dñi vult viuere l̄ ma
 nere. et ibi in aliquo officio l̄ be
 neficō ministrare vel in mensa ec
 clesiastice dignitatis ascendere l̄
 sedere **Gen̄. xxi.** **C**reuit puer et
 ablactatus est **et.**

Heli sacerdos hēbat du
 os filios pestiferos scz
 ophni et phinees qui i
 templo in sacerdotis officio mī
 strabat. et tamen dñm nesciebāt
 et sacerdotis officū ignorabant
 qui cū mulieribz dormiebant. et
 cum fuscimula carnes coctas de

Regū.

sacificatiū lebetibꝫ capiebant. et nichilominꝰ carnes crudas ab ipsis petebāt. et ipsos ad dādū ecā ꝑpellebāt et sic pplūm a sacrificio trahēbāt. **Que** q̄uis sciret beli p̄ eorū: ipsos tñ ꝑpter h̄ nō castigāit nec ab officio amouit. **Et** q̄uis verbꝫ ipsos legatur rep̄hēdisse. ipsos tñ actualiter nō corripit q̄ ꝑpter ipsi p̄ et filij vna die perierunt. qz scz pat̄ senex et ceciciēs de sella cecidit. et fractis ceruicibus expirauit duo vero filij eius in prelio ceciderūt quādo archa dñi quā ꝑportabāt a philistinis capta fuit. **Iste** beli q̄ interpretat̄ extraneꝰ a dño de q̄ dictū ē. erat senex et ceciciēs et tñ sūmꝰ sacerdos significat malos superiores dominos et prelatos. **Isti** ei a domino sūt extranei et senes. i. negligentes et pigri. et ꝑ ignorantia ceciciētes et obscuri. **Filij** istius signat malos inferiores eccl̄as ad ministrādū i tabnaulo eccl̄ie cōstitutos. **Isti** ei dicūt ophim qd̄ interpretat̄ insania dñsacōis: et phines q̄ interpretat̄ oris obtūacō: qz scz isti hodie habent cor insanū et in concupiscētijs effrētū et os ad deū laudādū mutū et obturatū. **Pla. lvi.** Omīsi canes muti nō valētes latrāre. **Et** breuiter isti sūt q̄ dñs vidēt̄ nescire et officiū sacerdotis vidēt̄ pemit̄ ignoraē. **Le ij.** Sacerdotes nō dixerūt. vbi ē dominꝰ: et tenentes legē nescierūt me. **Et** istd̄ ꝑz qz isti cū mu-

lieribꝫ luxuriose dormiūt. cibos alienos ꝑ auariciā rapiūt. et cū fuscimula rapine illd̄ qd̄ ad se nō ꝑtinꝫ eleuāt. et tollūt violenter. **Job xxiiij.** Agrū nō suū demittūt. **et.** Carnes ecā crudas idē malas mulieres hēre volūt. nec nō ecā carneꝰ crudas. i. ꝑsonas iuuenes et carnales scā hēre eligūt. **coctas** vero idest erudititas et maturas repudiant et dimittunt exemplo roboam qui reiectis semibus iuuenes est secutus. **Tercio** regū duodecimo **Et** sic suis malis scandalis seculares a sacrificando idest a collatione bonorum temporalium ecclesiis impediunt et eciam eos a sacrificio bonorum operum suis malis exemplis repellunt. **Unde** beatus gregorius dicit in pastorali. **Nemo** amplius in ecclesia nocet q̄ q̄ perūse agens ordinē sanctitatis habet. **Heli** igitur idest superior prelatꝰ istoꝰ nō castigat sed quia sunt nepotuli vel amici eius vicia eorum dissimulat. **quapropter** omnes simul mors eterne dampnatiois arripit. et diuinum iudiciū eos dampnat quia reuera non solum ille q̄ peccat puniri meretur. imo ecā ꝑlatꝰ vel p̄ q̄cūq; aliꝰ ad quē spectat correctio si nō corripit. reꝰ cōmimis iudicat. **ꝑpter** taliū em̄ culpā archa testamēti quā ꝑportabāt. i. in eccl̄asticꝰ minister a philisteis. i. a gētibꝫ secularibꝫ capit̄ et demittit. ipsi vero

qui delinquit. et pater eorum id est superior qui non punit casu mortis eterne dampnat. **Unde augustinus** ad macedonium epistola cxxiiij. Sicut semper est misericorditer puniendum. ita nec semper crudeliter puniendum.

Senuerat belli sacerdos et caligauerunt oculi eius. intantum quod non poterat videre lucernam domini antequam extingueret. **Quamuis** istud posset intelligi litteraliter quod scilicet iste erat caecus quod non poterat videre lucernam domini etiam antequam extingueret. superficialiter tamen videtur textus dicere quod ipse melius videbat lucernam extinctam quam accensam. quod etiam possibile fuit propter visum debilitatem sicut patet in noctua. quae non potest videre lumen solare sed lunare. **Igitur** dicam mystice quod iste belli qui interpretatur extraneus a domino potest significare malos principes mundi et prelatos qui a domino sunt remoti. quia reuera oculi scilicet iudicii talium principum et prelatorum ita hodie per carnalem affectionem a domino per gratiam sunt remoti et non vident bonos intantum quod valet dici quod eorum oculi caligant. ita quod lucernas ardentis. id est bonas et honestas et scientificas personas non considerant neque vident lucernas vero extinctas. id est ignaros et insufficientes personas scilicet nepotulos vel familiares suos solent misericorditer videre et de eorum primo corde subtiliter cogitare. **Lumen enim** cla-

rum id est bonarum personarum claritas videtur talibus odiosa: lumen vero lunare vel obscurum id est condicio insufficientium personarum talibus est amabilis et accepta. **Unde** de tali visu potest dici illud **exo. cxxiiij.** Filii israel vident egipcios mortuos super litus maris. **Vel** dic quod lucerna accensa significat christum vivum: lucerna vero extincta significat christum mortuum. **Lucerna vero** dicitur quasi lux in testa: quia scilicet christus habuit lucem divinitatis in testa humanitatis. **Lucerna igitur** extincta significat christum mortuum. **Heli** significat populum iudeorum et sacerdotum et phariseorum statum. qui reuera fuerunt caecientes et parum discrete videntes. quia pro certo quod diu lucerna nostra christus fuit accensus et vivus ipsum videre aut agnoscere nequiverunt. **Iohannis primo.** Mundus per ipsum factus est. et mundus eum non cognovit. **Tandem vero** ipso extincto id est mortuo scilicet visis mirabilis in passione factis et tandem per manus apostolorum petri et iacobi ceperunt ipsum videre et in ipso credere. virtutem suae fidei agnoscere et sentire. sicut apparuit in illa contumeliose qui videns eclipsim solis et alia miracula passionis dixit. **Vere filius dei erat iste.** **Matthaei cxxvij.** Ista etiam ad sanctos et martires applicari possunt quorum virtutem et sanctitatem dum viverent populi cognoscere nequiverunt. **Luce cxxiiij.** Oculi eorum tenebantur

ne eū agnoscerent. Post mortē
 vō eorū apparētibz miraculis
 fuerūt visi et agniti: et eciā p
 fidem et deuotionem conspecti.

Om archa testamēti s̄b
 beli sūmo sac̄dote cecidit
 ēte et caligāte ab op̄bni
 et phinees ip̄ius filijs regētur.
 et vt saluarēt populū in preliū
 cōtra philisteos duceret. ab ip̄
 sis philisteis infidelibz fuit cap
 ta et in eorum iurisdictione in a
 zotū ducta et in loco dagon ip̄o
 rū dei fuit in tēplo iuxta eū con
 stituta. Sicq; factū ē sic dicit̄ in
 capitulo sequenti q; virtute ar
 che ydolū dagon cecidit et p̄nū
 de mane ante archā reptū fuit.
 et iterū reuera altero mane sup
 limē ostij templi trūcat̄ capite
 et manibz iacēs apparuit. Istō
 exponūt aliqui sic. Per archam
 testamēti intelligitur lex diuina
 seu eciā fides catholica. Per he
 li vero et filios israhel intelligit̄
 populus iudayc̄ p̄ philisteos
 vō intelligit̄ populus gentilis
 q̄bz dagon. q̄ inter p̄tatur piscis
 tristicie. i. dyabolus erat dñs at
 q; deus. Ista ergo fuit veritas q;
 cū bellū et controuersia fuit sem
 p̄ inter israhel et philisteos idē
 inter iudeos et gentiles ita q; ip̄
 si iudei in archa testamēti idest
 in lege et fide gloriarentur et e
 ius virtute se esse saluādos et li
 berādos opinaret̄. nutu dei fac
 tū ē q; ista archa sc̄z lex et fides
 ad philisteos. i. gentiles transi

uit. in quātū sc̄z isti fide xp̄i quā
 iudei abnegauerant susceperūt.
 et in loco dei sui posuerūt iquā
 tū loco sue p̄fidie fide catholicā
 habuerūt et xp̄z loco dagon idest
 loco dyaboli crediderūt. Dagon ei
 dyabolus tunc apud gentes. i.
 apud ecclesiam sūptā de gētibz
 ocaubuit qñ archa testamēti q̄ ē
 fides catholica ad ipsos trāsla
 ta fuit. Et dato qñq; q; fuit reue
 latus eciā cultus ydolorū inter
 polatis tyribz apud cristianos
 et restituit̄. sic apparuit sub iuli
 ano impatore: finaliter tamen
 stāte archa et pseuerante fide ca
 tholica apud eos fractus est. et
 penitus destituit̄ dagon. i. dy
 abolus et capite et intētionē et
 in manibus. i. ydolatrie opacione
 p̄uatus. **Pla. xix.** Dominus igre
 diet̄ egiptū. et mouebuntur si
 mulachra eius. Vel dic q; archa
 est ecclesie que reuera tunc tem
 poris a philisteis capitur. idest
 a secularibus deprimitur et a ti
 rannīs et p̄cipibus affligitur.
 qñ ab beli sene et a cecidente q̄
 lucernā extinctam videt meliū
 q̄ accensam regitur idest quādo
 a prelato sene negligente cecidit
 ēte et ignorāte affectuq; eciā ma
 los melius q̄ bonos vidente et
 promouente gubernatur et qñ
 a malis suis filijs idest a malis
 sacerdotibus et clericis. et alijs
 ecclesie subditis conuadatur. et
 tractatur quia reuera credo q; nul
 la est hodie causa quā ecclesia

a tyrānis et secularibz opprimitur. nisi q̄a belli et filij sui .i. plati et subditi ecclesiastici erga deū delinq̄ re approbāt. Et si vis de istis malis filijs et de isto malo prē suo qui nō corripēbat illos pone illud qd̄ sup̄ ē positū **ca. ij.** Et allega de p̄ssione eccē et eccl̄asticorū. **p̄s.** Tradidit eos in manus gentiū: et dñati sūt eis qui oderūt illos. **¶** Vel dic q̄ dagon id ē dyabolus sedens in templo honorificē iux̄ archā significat malū eccl̄asticū vel prelatū. qui sc̄z i templo ecclē ad aliquod altum bñficiū erigitur. et iux̄ archā. i. iux̄ta pplm̄ et sanctos in ecclā cōmorat. Tales ergo dicūt ydolum dagon qui interpretat̄ piscis i vtilis. piscis iniquus. piscis meroris. Quia vere isti p̄p̄e sūt ydolum p̄pter fictionē ypocritam. p̄ma ad cor. viij. **¶** Ydolum nichil ē. Sūt pisces p̄pter carnalitatē remolitionē. **¶** Abacuc p̄mo. **¶** Facies hominis sicut pisces maris. et quasi reptile nō hñs p̄ncipem. Sūt pisces inuitiles p̄pter oimodā ip̄fectionē. Sūt pisces meroris p̄pter tristitiā et detractionē. Sūt pisces iniqui. p̄pter iniusticiā et equitatis suffocationē et p̄pter rapinā crudelitātē et exactionē. **¶** Ione 2°. **¶** Parauit deus piscem grandē vt deglutiret ionā. i. pauperē. Isti ergo sūt qui inueniūt̄ hodie ad terrā. i. ad bona terrēa p̄ auariciā cecidisse et caput rōe intencōis necnō et manus bone

opacōis penitus pdidisse. **¶** Iux̄ta illd̄ iudith xiiij. **¶** Ecce holofernes iacet in terra: et caput eius in eo nō est. **¶** Vel dic q̄ archa testamenti nūq̄ patit̄ dagon iux̄ se: qz reuera xp̄c nūq̄ p̄t pati iux̄ta se in templo vel in statu. gradu l̄ platura ydolum dagon. i. malū eccl̄asticū vel platum. **¶** Dic de dagon sicut sup̄ imediate. **¶** Necessē em̄ ē q̄ per infortuniū a statu suo cadat vel q̄ post p̄ apostasiā a religione recedat vel etiā q̄ p̄ mortē corruat et succūbat. **¶** Quimmo nos videmus q̄ dato q̄ isti quādoq̄ a suis casibz releuant̄ et p̄ adiutoriū amicorū ad gradū pristinū restituūt̄. sapie in ymago em̄ eius ē et opus est illi adiutoriū. optet tñ q̄ finaliter decidāt et q̄ p̄ infortuna vel p̄ mortē a loco isto sublimi destituant̄ et a cōsorcio arche finaliter deponātur: quia breuiter nullū ydolum idest nullus fictus potest diu iux̄ta archam idest xp̄m in statu religionis vel ecclesie p̄sistē quinimo necesse est ipsum cito a tali ficta p̄fectione vel a tali obtenta prelacione deficere et cadere. et ip̄sius nequiciam apparere. **¶** Sapientie p̄mo. **¶** Spiritus sanctus discipline effugiet fictū. **¶** Et seneca dicit sic. **¶** Nichil quod filatū est et fictū p̄t esse diuturnū. **¶** Vñ ysa. xix. **¶** Dñs ingrediet̄ egiptū et corruent simulachra eius. **¶** Vñ de etiā dicit seneca i libro de moribus q̄ bone honestatis nūqm̄

est longa simulatio. **U**el dic qd
dagō iuxta archā ē in tēplo qñ
in corde nrō ē auaricia iuxta scī
ētiā: inanis gloria iuxta bonā
opacōez: seculais negociaō iux
ta rligionē: diabolus iuxta aiā:
pccm iux dscia; **I**sta ei isiml staē
nō pñt. quinimo si archa stat.
i. si bonum in corde pseuerat. ne
cesse ē dagō. i. viciū cadere et ces
sare. **F**atui sūt igit quidā rligio
si et clerici q seruire deo et mun
do volūt et sacra scripturā ad lu
crū tēporale ouertūt. et bō opa
ad mundi glāz faciūt et sic diū
simode dagō iuxta archā. dya
bolū iuxta xp̄m: malū iuxta bo
nū: ydolatriā heresim vel sortiz
legiū iuxta fidē. delicias iux pei
tētie crucē scias ciles iux theolo
gicā. viciū iuxta virtutē ponūt
et tamen cōstat q ista simul ha
bitare nō pñt. et dñs dicitur **P**
sa. lvij. dicit **I**uxta me discoo
peruisti te et suscepisti adulter.
pepegisti cū eis sed? **E**t ysa. xx
viij. dicitur **C**oangustatum est
stratum. ita vt alter decadat: et
pallium breue vtrumq; operire
nō potest.

Post dagō de iux archā
depositū: et capite et ma
nib; detrūcatū vt s̄ vi
sū ē pbilistei archādm detiebāt
et tñ ipsam hēre. cū eēt ydola
tre nullaten? digmi erāt **P**ercus
sit eos dñs i posteriora ita q o
portuit vt pellicias facerēt sibi
sedes **E**rupeēt etiā mures iē eos

i maria q̄titate. ita. vt ebullirēt
ville et agri i medio r̄giois. et q
cūq; archa ducebat. plus gra
uissima plaga patiebat. **I**stō
p̄t allegari q gētilēs. i. indigni
peccatores non debent sancta
dei sacramenta vel etiam ecclesia
stica beneficia detinere. **S**eu eti
am contra seculares. q non de
bent decimas vel ecclesiarū pos
sessiones et iura tāgere nec ipsa
apud se possidere. sed potius ip
sa filijs israhel. idest ecclesiasti
cis remittere et etiam bonis p
somis et sufficientibus assignae
Tales igitur detentores arche
et decimarum et ecclesie iurium
et etiam beneficiorum ecclesie.
duplia malo periciuntur scilicet
et malo culpe et malo pene. **M**a
lo dico culpe quia circa posteri
ora putrescūt. quod facit pecca
tum luxurie. quo inficiuntur et
per quod gratia et fama priuā
tur **P**salmista **P**ercussit inimicos
suos in posteriora: et ob p
brium sempiternum dedit illis.
Malo etiam pene qz mures. i.
raptores. tyranni et principes
seculares. mali etiam prelati vel
officiales cōtra istos debachāt.
et apud eos q̄ diu ecclie iura vel
beneficia iniuste retinent. ebullire
noscūt. a q̄b; quasi omnes tali
ū substantie deuorantur. **S**ecun
do macha. p̄o. **A**ntioch? ei ebu
lire fecit de p̄fide eos q̄ puguerūt
cōtra nos **S**ic ad hām videmus
de rusticis. qui iniuste decimas

nec propter vitulos. qui domi re
manerāt a cepto itinē deuiabāt
s̄ solū propter eos mugiebant et
plaustrū cū archa dñi rō itinere
deferēbāt. **P**er bethsames q̄ i
terp̄tat̄ dies solis itelligo padi
sū vbi sol iusticie xp̄c̄ r̄ḡt. **Psay**
rix. **C**itas solis vōbit̄. **P**er istas
vaccas religiosos et catholicos
accipio q̄ sc̄z iugo dñi sūt suppo
siti et ad plaustrū religiois et ec
clie corrigis vtorū et statutoꝝ
ligati p̄ vitulos istoz parētes as
sumo. qui sc̄z in domo .i. in secu
lo remāserūt. et ab ipsis dū erāt
lactari et fetari vsueuerūt. **I**git̄
sit veritas q̄ postq̄ vacce .i. reli
giosi et clerici ad plaustrū reli
gionis sūt ligati et ad dei serui
ciū ordinati et ad deferēdū archā
dei .i. fidem et regulā. nec nō ad
eūdū in bethsames .i. in domū
solis iusticie debent ad istam cō
tatem incedere nec ad dexteram
p̄ amorem delectabilium nec ad
sinistram per timorem terribili
um debent de via huiusmodi di
uertere. sed iter suū p̄ bona ope
ra cōtinuare vt in bethsames .i.
in domum solis sc̄z paradisum
possint se felicit̄ applicare. **P**sal
mista. **P**es meus stetit in direc
to. in eccl̄is tuis benedicam te
domine **E**t dato q̄ isti in domi
bus paternis. vitulos quos la
ctabāt. idest parentes vel cōsan
guineos quos nutriebant dimi
serunt. nichilominus numq̄m
propter eos debent a cepto itinē

re virtutum retro cedere. quinym
mo sufficit eis compassiois mu
gitū emittere et de ipsis alias nō
curare. **I**stud potissime debet cō
uerū de prelatiis qui reuera vitu
los idest nepotulos. qui r̄māse
runt in domo paterna non dñt
per carnalem affectum aliquid
in mente gerere nec propter ei
us amorem a caritati semita de
clinare **P**salmista. **O**bliuiscere
populum tuum: et domum pa
tris tui. **V**el dic q̄ philistei sūt
mali superiores. qui reuera ad
trahendum plaustra arche do
mini idest ad regēdū ecclesiam
dei seu obtinēdum ecclesiastica
beneficia non alligant nec pro
mouent hodie nisi vaccas. idest ni
si personas carnales et luxurio
sas que sc̄z vitulos. idest filios et
conuincios domi habent pro
pter quorum affectum mugire
loqui et curā gerere nūq̄ cessant
Psalmista **I**mponent super al
tare tuū vitulos. **V**ituli enim sup
altare domini ponūtur quando
a malis ecclesiasticis spurij i ec
clesia generantur et quando ig
norantes persone ad statū ecclesi
asticū promouentur. et iō extra ta
les vaccas trahentes archā dñi
videt̄ loq̄ scriptura **A**mos q̄rto
Audite verbū dñi vacce pigues
q̄ estis i mōte samarie q̄ calūpmi
ā facitis egeis et dicit̄ dñs vris
afferte et bibāt. **S**e² propter quod
eleuabūt vs i cōtib̄. et r̄liq̄as
vras i ollis feruētib̄. **P**er apturā

eribitis: altera cōtra alterā. **E**x
pone si vis quō isti in olla infer
ni finaliter ponentur et quō nūc
alter cōtra alterū debachatur. **E**
Hic dicitur quod cū philistei deduce
rēt et restituerēt archā dñi quā
ceperāt. viri betb samite qui erāt
de filijs israhel metebant trāciā
in valle et eleuantes oculos vi
derūt archā dñi: et gauisi sūt cū
vidissent et sacrificia etiā ei obtu
lerūt. Verūtñ qz p̄hibitū erat qz
populus nullatenus archā dñi
videret paussi sunt a dño plaga
magna: et mortui sūt de populo
lxx. viri. de plebe vero. l. milia.
Hoc videtur ibi mirabile quod philis
tei cū essent ydolatre nec arche
nec veri dei cultores. videndo ar
chā nō fuerūt mortui: filij vō is
rahel visione eius perierūt. Cuius
cā potuit esse qz videre archā gē
tilibus nō erat p̄hibitū. sed filijs
israhel nisi essent sacerdotes fuit
specialiter denegatū. vt ptz nūi
quarto. **I**llud igitur p̄t applicā
ti quod ille qui facit cōtra p̄hibitiōnē
peccat multo plus quā alius da
to quod sit eadē species delicti. Po
test etiam allegari quod gentiles mi
nus peccant in eodē gñe peccati
quā filij israhel. iudei quā xp̄iani. sa
ya quā clerici et religiosi. minusqz
debet hōi displicere delictū extra
nei quā p̄pinqui. p̄s. Quid si imi
micius meus maledixisset mibi:
sustinuissem vtiqz. Tu vō homo
vnamimis dux meus et notus
meus. quā filius meū dulcē capiebas

abos ac. **E**tia si sicut de facto legitur
quod a sarraceno percussit machabius
quis in inferno grauius punieba
tur. qui respondit quod mali xp̄ia
ni: quod scilicet illi verā legem habebāt
et ergo cōtra volūtātē dñi facien
tes grauius delinquebāt ac p̄ hoc
grauiiores penas sustinebāt. vñ
de luca xij. Seruus sciens volun
tātē dñi et nō faciens. plagis va
pulabit multis. **V**el dic quod ista
archa significat terrā sanctā que
reuera magis videtur scilicet diligere
malos gentiles quā malos xp̄ia
nos. quod ptz. quod illos nō occi
dit sed nutrit. istos vero statim vt
mali fuerūt affligit flagellationibus
et expellit. Grauius enim offen
ditur deus quando proprii filij
cōtra prohibitiōnem et legem in
terra et domo sua peccant quā quā
do alieni populi ipsū vituperāt
atqz turbant. **U**nde iheremie xi.
Quid est quod dilectus meus in do
mo mea scelera multa facit. **V**
Vel dic quod populus nō debet vi
dere archam nudā. sicut nūi iij.
vbi exponitur.

Saul missus a patre que
rere azimas pditas venit
ad samuelē qui eū vnxit
in regem sup israhel. **S**aul est
xp̄c quē deus pater misit in mū
dū querere azimas. i. saluare ani
mas peccatorū. quē samuel pro
pheta in regem vnxit in quātū p̄
phetarū cētus ipsū regem futu
rū p̄dixit. **I**heremie xxiiij. Reg
nabit rex et sapiens erit. **D**ic

q̄ samuel est predicator quē p̄
 suus xp̄s misit azinas querere .
 .i. aīas peccatrices cōuertere et
 saluare. qz p̄ certo q̄n diligēter
 exeqt̄ . iūgi p̄? p̄ grāz i aīo et ad
 r̄gimē placōis in mūdo et ad re
 gimē padisi in futuro pmoueri
 mētur. **I**uxta p̄phecā samue
 lis aīq̄ saul i regē iunct? ad r̄g
 nū pt̄gēt plura legū? ei at̄gisse
Primo q̄ iueit̄ duos hoīes m̄g
 nas foueas salietes . 2° q̄ ad q̄r
 cū thaboz inueit̄ tres viros q̄rū
 vnus portabat tres bedos **A**li
 us tres panes . alius vimi lage
 nā q̄ ecā duos panes eidē cōtu
 lerunt . tercio quia post hoc ob
 uium habuit aneum p̄pbeta
 rū . et statim dedit ei domin? cor
 aliud . et mutatus est in virū al
 terū et insiliente in eo spū dñi
 cum eis p̄pbetauit **H**is igitur
 factis cōgregatus est populus
 in masphat . et quia i israhel q̄s
 melior isto non erat quia eciam
 ab humero sursum . toti populo p̄
 eminebat . ideo forte super eum
 cadente sup populū rex factus
 est . et ex p̄cepto domini est ele
 ctus . **D**ic moralit̄ q̄ saul q̄
 interpretat̄ abutēs . i . q̄libz p̄cōz
 et dei mie abuzoz . rex . i . sui p̄p̄?
 discretus rōz si efficiat̄ vel q̄ ad
 celeste regimē pmoueat̄ vel ad
 h̄ q̄ ad t̄p̄alis cure vel p̄latūe r̄
 gimē eligat̄ . plura necētio r̄qui
 rūt̄ **D**z ei āte oīa de oleo dīne ḡ
 tie interi? vnctionē r̄cipe . **D**z 2°
 duos viros salietes foueas . i .

duplicē caritatē dei scz et primi
 q̄ sola foueā inferni trāsilat̄ et e
 uadit . obuiā dz inuenie **P**ost h̄
 iuxta querat̄ thaboz idest iuxta
 memoriā crucis tres viros .
 idest tres penitentie p̄tes scz cō
 tritionem cōfessionem et satisfi
 ctionem similiter r̄pire **C**ontri
 ctio enim portat vinum quia in
 ebriat̄ per cōpunctionem **P**lay
 xvi **S**uper hoc plorabo in fletu
 iazer vineam sabama : inebria
 bo te lacrima mea . **C**onfessio
 portat tres bedos per quos fe
 toris peccati triplex confessio de
 notat̄ scz q̄n at̄fite? h̄o p̄ccm̄ cor
 dis p̄ccm̄ oris peccatum opeis
Unde de istis tribus partibus cō
 fessionis potest dici illud scdo
 paralip̄ . decimo capitulo **P**ost
 tres dies reuertimini **S**atisfac
 ctio vero portat tres panes idest
 tria opera satisfactoria scilicet e
 lemosinam orationem et ieiuni
 um eciam corporeis afflictionē .
 de quo dicitur luce vndecimo . **A**
 micæ . accommoda michi tres
 panes **I**sti igit̄ viri scz cōtrictio .
 cōfessio et satisfactio . quos peni
 tens inuenit̄ duos panes solēt
 sibi cōcedē in quātum scz deuoti
 onem et cōpunctionem sibi so
 lent cōferre **P**̄fuerūt michi la
 ctime mee panes 2c̄ **E**t sic sequi
 tur residuum scilicet q̄ iste no
 uum cor a deo r̄cipiens mutabi
 tur in virum alterum . et p̄pbe
 taz . i . bonarū p̄sonarū cōsorcio
 se diuigens spū domini dotabit̄

et pphetare incipiet inquātū de
 occultis a futuris p̄dicabit a me
 ditabit. et sic p̄ certo iā ceteris
 maior effectus. et alij etiā in v̄-
 tūtibz p̄minēs ad regnū tēpale
 mortale et eternale eligi p̄mere
 bit. et ad ipsū debite regendū a
 ad t̄palem dignitatē iuste gub̄-
 nandā et ad celestis regni glāz
 obtinendā digne et meritorie as-
 sumet. a de ipso dicit illud exo-
 di p̄mo. Surrexit rex nouus sup
 egiptū. **U**el dic q̄ sūme p̄ficiat
 bona societas: qz reuera saul ab
 utens. i. peccatorz faciliter in vi-
 rū alterū mutat et de malo i bo-
 nū ouertit spūq; diuino celitus
 inspiratus et p̄beta. i. vir spū-
 alis et otemplatiu? et futurozū
 meditatiu? efficiat qm̄ p̄betarū
 .i. bonay a sanctay p̄sonay soci-
 etatē sectat. p̄s **C**ū sancto scūs
 eris **M**utatus ē in virū alterū
Ad gal. ij. **V**iuo iā nō ego. Ita
 q̄ facili? p̄t homo ad regnū seu
 ad regni apicem eligi. **A**lij vi-
 dentes saul subito mutatū in p̄-
 p̄betā invidendo et deridendo di-
 cebāt **N**ū et saul inter p̄phas
Sic vero statim qm̄ aliquis diui-
 na gracia ibuit? vel ad aliquē bo-
 nū statū deo mediante erigit? nū
 q̄ definūt mūdi detractōes. ymo
 iustū deridere conāt. **U**el si vi-
 vide formā electionis. qz elect?
 debet esse saul qui interpretat? ex-
 peditus: qz nō solū se nō debet i-
 gerere sed expectare qd̄ ab alijs
 expectat. **Ad hebre. v.** **N**emo

assumit sibi honorē nisi qui vo-
 cat? a deo ac. **I**te debet esse alijs
 in virtutibz maior: et in toto po-
 pulo nullus debet esse melior. **E**t
 sicut saul se abscondit ita q̄ a sa-
 muele fuit requisitus. ita iste de-
 bet honorē fugē et inuitus trahi
 et assumi. **U**nde grego. **S**icut in-
 digni se ingerentes sūt repellen-
 di. ita et digni qui fugiūt inuiti
 ad regimē sūt trahendi. **D**ic q̄
 saul prius intelligit? prophe-
 tasē q̄ ad regimē electus fuisset ad
 denotandū q̄ ad regimē p̄latiue
 nō debet eligi n̄ q̄ prop̄ha idest
 vir scientificus et in futuris me-
 ditandis prudens a circūspect?
 poterit inueniri. et tamen hodie
 potest dici illud p̄s. **S**igna n̄
 nō vidim? .iam nō est prophe-
 ta ac.

Nas p̄ncip? amonitay
 venit ad obsidēdū iabes
 galaad: populus at̄ ci-
 uitatis voluit ipsi seruire. dū tū
 cū ipsis vellet fedus imire. **S**ed
 iste cū illis nullū fed? facere nec
 eoz seruiaciū recipere voluit nisi o-
 culos dexteros eis erueret et sic
 eos viuē p̄mitteret ac in seruos
 reciperet et hrēt. **I**sti igit? cōdicōz
 huiusmodi formidātes auxiliū
 a saul qui nouit in regē elect? fu-
 erat petierūt. q̄ tūc actualiter de
 agro sequēs boues veniebat qz
 dōs boues occidit et in frustra
 diuisit et p̄ totū israhel s̄b itima-
 cione q̄ sic fieret bobz singulo-
 rū nisi venirent ad prelium per

nūdos frustra misit. **C**ōgregati
igit̄. trecenta et triginta milia vi
roy ad saul et ad samuelem ve
nerūt qui in tres partes pplūm
diuidētes naas et amonitas de
bellauerūt. et populū iabes ga
laad liberauerūt. Unde istorū fu
it illud verbū **C**ras erit vobis sa
lus: cū incaluerit sol. **C**iuitas
iabes q̄ interpretatur dolens seu
siccatas figt̄ mūdū. Naas qui in
terpretat̄ serpens figt̄ dyabolū
Saul vero q̄ interpretat̄ expedit̄
figt̄ xp̄s. boues eius fignt̄ mar
tires. et filij isabel fignt̄ oēs fi
deles: oculus dexter aīaz: sinister
carnē denotat. **A**mon qui inter
pretatur populus meroris pecca
tores et dāpnatos figt̄. **C**ū igi
t̄ naas serpens antiquus dyabo
lus princeps amonitarū. i. po
puli meroris oīm peccatorū q̄
sc̄z ē rex sup oēs filios superbie
ioh xli. a principio obsederit ia
bes ciuitatem huius mundi q̄ ē
uera dolēs. sicca vel sterilis pōt
dici nō sufficiebat sibi q̄ ei in di
uersis peccatis seruiret quinym
mo habitatorū oīm istius ciui
tatis sc̄z oīm mortaliū oculos de
xtros. idest aīas volebat eruere
et ad dampnationē eternā se cū
in inferno portare. Nūi xvi. Nū
quid oculos nr̄os vis eruē. **I**l
lud enim erat hōrēdū pactum
q̄ i ista ciuitate pepigerat q̄ sc̄z
oēs dūes ipsius oculos dextros
.i. aīas pdē optebat dicēs dya
bolo illud gene. xliij. Da m̄ aīas

cetera tolle tibi. **S**z fuerat saul ex
petitus et expectatus a deo idē
dei filius bñdictus boues suos. i.
aplōs et m̄tires martirio et oc
cisiōni supposuit. iphsq; et eorū
p̄dicatiōe mediātib; pplūz fideli
ū ad fidē et ad peitētiā cōuocait
cū essent trecenta et triginta milia
.i. cū ad fidē trinitatis eēt cōūsi
iplos in tres ptes. i. i tres eccle
sie status sc̄z in p̄lato. cōtinētes
et cōiugatos cōstituit et diuisit
Sicq; factū est q̄ cū isto tripli
ordine militū et fidelīū suoy na
as. i. dyabolū supauit. et iugū y
dolatrie sue de iabes. i. de mūdo
abstulit et populū qui in peccati
lo seruitutis et dāpnatiōis et p
diōis oculoū dexteroꝝ. i. aīaz
erat. de istius mamb; liberauit
p̄rio macha. v. Demit iudas cū
trib; ordimb; post eos. **S**ic igi
t̄ fuit eius salus cū sol incaluit.
.i. cū caritas imensa solem iusti
cie xp̄m p̄ redēptione humani
generis inflāmauit. inq̄tū p̄so
naliter p̄ liberatione descendit.
Malach q̄rto. Orietur vob sol
iusticie. **V**el dic q̄ ciuitas ia
bes significat ecclesiam militatē
quia pro cetero ista est bodie sic
ca quantum ad bonorum spiti
tualium fertilitatem: dolens ve
ro et tristis propter tribulatio
num temporalium immēsitatē.
Tre. po. Quo sedz sola cītas ple
na pplō: sedz i tristitia dñā gēti
um. **I**sta enim ciuitas tyrannis
et vicij; seruit et iō merito dolz

et gemit Unde sequitur Ipsa autē
gemens ouersa est retro sū Ser
pens igit antiqua naas pnceps
populi metozū .i. peccatoꝝ dy
abolus istā ciuitatē hodie obli
det et cū populo suo .i. cū uiris
eccāsticis pactū uult facere dū
tamē eis oculos dextros .i. uerū
iudiciū eruat. et q̄ oculos fini
stros .i. carnalem affectū uel iudi
ciū iphis solū dimittat. **Job iiii.**
**Nūquid oculi carnei tibi sunt a
fiut uidet homo tu uidebis. Et
am reuera iā multi sūt in ciuita
te ecclē qui istud pactū cū dya
bolo iam uident fecisse: qz scz ve
rū iudiciū rationis et discreōis
uident pdidisse et finistrū oculū
.i. carnis affectionem et malicie
subtilitatē et iniusticie iniquita
tē uident solū nō retinuisse. qd̄
ptz. qz nō uident nec cōsiderant
spūalia bona sufficientes psoās
iusticiā pau et cetera huius modi
que oīa sūt dextera. ymo solū vi
dent cōsiderare et uidē bona tē
poralia. carnis parētes. dona et
munera iniquoz p iusticia sub
uer tenda. que oīa pessima et fi
nistrā sūt. Unde de illo pacto cū
dyabolo carne et mundo inito
pnt dicē tā mali iudices q̄ mali
eccāstici illud ysa. xxviii. **Pepe
gimus fedus cū morte: et cū in
ferno fecim⁹ pactū. Vñ iacob. xi.
Brachiū ei⁹ dextrū ariditate sic
cabitur. et oculus ei⁹ dexter tene
brescēs obscurabit. Et dic gnali
ter de omib⁹ Duo em̄ oculi dati****

sūt hoī scz duplex cōsideracō et di
sercio scz ad tpalia et ad eterna
Spūalem igit et dextrū pdidi
mus. tpalē et finistrū plus qm̄
deceat retinemus.

Quoniam plus regē supra se
petisset et dñs eis saul
in regē dedisset uoluit il
lis ostendere q̄ sibi nō placebat
q̄ regē postulassent. et q̄ iphis
regē in ira et nō in beniuolencia
tulisset. **Fecit igit dñs fieri to
nitra. uoces. pluuias et tempe
states. et timuit plus uehemen
ter.** Illud potest allegari q̄ re
gimē mūdi et iurisdicō quā alij
supra alios reges et pncipes sūt
adepti a pncipio deo nō placuit
ymo propter peccata hominum
hoc euenire permisit. et potius
tale superioritatis regimen ma
gis ex tiranide q̄ ex iusticia ue
nit. et magis ex dei ira qm̄ mise
ricordia processit. **Ozee xiiij. Da
bo tibi regem in furore meo.**
Cum populus philistinorum
congregatus esset contra filios
israhel in prelium. non sūt inuē
ti in vniuerso populo domini q̄
in die belli haberent gladiū pre
ter saul et ionathas. Unde etiaz
aliqui timentes fugerunt. Alij
ad hostes transfugerunt et alij
in speluncis se absconderunt. ita
q̄ cum saul paucissimi remanse
runt. Philistini autem qui do
minabātur filijs israhel cauetāt
ne arma sibi facerēt. et ideo nul
lum fabrum in terra dimiserant.

quiminimo oportebat q̄ filij israhel p̄ ferramētis exacuēdis et p̄ stimulo. vomē vel securi. farculo vel ligone q̄ ebetabant ad philisteos cōdescēderēt. q̄ p̄pter in die belli gladios et lāceas nō habebāt. **P**er philisteos qui infideles erant. demones seu heretici intelligūf. p̄ filios vero israhel catholici. cōtinuū enim p̄lium seu controuersia est inter istos. quia reuera filij israhel. i. cristiani ita hodie p̄ istos hostes spūales diuersis tēptacionibus impugnātur q̄ quidam eis consencientes ad eos trāsfugiunt. **F**ilij p̄ auariciā in cauernis terre. i. in bonis t̄yalibz se abscondūt ita q̄ in die belli et temptacōis cū cristo rege pauci remaneant aut subsistunt. **P̄s.** Filij effrem intēdētes arāi ouerfi sūt in die belli. Si etiā cōtra hereticos disputādo bellare oporteat. pauci inueniūtur cū gladio verbi dei. ymmo p̄chdolor quasi omnes muti et inermes existunt. Et si q̄ ratur quare hoc. **P**ro certo i toto exercitu fidelium paucissimi sunt q̄ gladijs aut lāceis idest v̄tutibz et opibz boīs seu sanctorū patrū doctrinis et scientijs sunt muniti. iō ad stādū in p̄lio t̄bulacōis tēptacōis vel disputacōis cōtra demones vel hereticos nō sūt apti. **I**sti eī philistei. i. dēones vel heretici. sūme cauent ne fabri q̄ arma faciāt. i. boī doctores vel predicatores qui doc

trinis suis alios armāt et arma v̄tutū et fidei documentorū p̄p̄nant. iueiant in israhel. i. in ecclia. h̄ eos quātū possunt impediūt et retardāt. et q̄ oēs ad fabros suos p̄pos. i. ad hereticos doctores. dīnos aut ariolos vel etiā ad legistas. i. mūdi sapientes recurrēt. et eorū cōsilijs se fēgē velit quātū possunt p̄aurāt. et q̄ q̄n ferramēta sua. i. intellectū eorū ē p̄ ignoratiā duplex vel ebetat. ab ipsis cōsiliū petē. et fabros israhel. i. theologos dittē. sciam q̄ euāgelicā cōtēpnere et sciam poeticā cōmēdare sūme captāt. vt sic in bello temptacōis p̄pter defectū armorū spūalium deficiant et succūbāt. **E**t breuiter p̄pter defectum fabrorū. i. bonorū predicatorum doctoz vel prelatorum multi sunt hodie xp̄iani qui ad fabros philistinorū. i. ad hereticos recurrunt. p̄pter quod scismatici et mali fiunt. sicut ad h̄am patet de grecis scismaticis et iacobinis et nubianis et ceteris scismaticis xp̄ianis quibz p̄ certo defectus fabrorum et bonorum doctorum fuit causa rearsus ad doctrinā hereticorum et fabros demonū philistinorū et per consequens ē eis causa dampnacionis et p̄culorū et iō p̄pter defectū v̄torū fabrorū dicit **Jeremie xxiiij.** **T**rāstulit nabugodonozor fabry et iclusorē de ibrelz et adduxit eos i babilomā. Et ad h̄ facit

quod legit in hystoria triptita
 qz scz pagani cū iuliano aposta
 ta impetrauerunt qz xpiani non
 audirēt artes liberales seu pbiaz
 vt sic dū arma sciencie nō brēt
 nō possent cōtra eos disputādo
 se defendere. **A**rriani etiā ipōs ca
 tholicos mitti in exiliū pro cura
 bant vt sic dū fabri deficerēt po
 pulū armis carentē liberius de
 bellarent. **A**d hoc em̄ facit exem
 plū de ciuitate athenay quā q̄
 dam rex obsederat et pactū cū ci
 uibz volebat facere dū tñ septē
 p̄hos qui erāt in ciuitate in obfi
 des sibi darēt. **C**ui pabolice qui
 dam p̄hoz respōdit. qz lupi gre
 gem ouiuū obfidentes cū pastori
 bus pactū et pacē facere p̄mit
 tebant. sed ante oīa canes gre
 gis sibi dari petebant. **P**astores
 vero vidētes qz si canes deficerēt
 lupi libere oues comedē possent
 pactū huiusmodi respuerūt. **C**i
 ues etiā ciuitatis eadē de causa
 dare hosti p̄hos ne plūs subla
 tis rectoribz faciliter deperiret
 dare noluerūt. **S**ic vere dyabo
 lus et heretici gregem et ciuita
 tem ecclē ipugnātes canes phi
 losophos idest doctores p̄dica
 tores et viros sciētificos. bonos
 iudices et p̄latos et iudices āte
 omnia nitūt tollere vt sic temp
 tacōibz et erroribz possint fide
 les leuius debellare dū nō sit q̄
 possit ipsos instruere vel iuuare
Unde dan. 2. **R**ex nabugodono
 sor in furorē et iram magnā ire

sus. p̄cepit vt p̄irent om̄es sap
 entes babiloms. **V**el dic qz in
 ciuitate anime faber est discrecō
 quā philistei. i. demones ante o
 nia tollūt et sic ppli illius ciuita
 tis idest motus et affect? sibi pe
 mitus seruiūt et obediūt. **p̄. xi**
Ubi nō est gubernator? populus
 corruet: salus aut vbi multa cō
 filia. **H**ic ponit qz cōtra filios is
 rabel venerūt tres auei philisti
 noy scz vnus qui ibat cōtra viā
 effraym. alius qui ibat bethetō
 alius qui ibat ad iter termi. **S**ic
 v̄e dico qz philistini. i. peccata q̄
 cōtra filios isrl. i. fideles pugnāt
 ad tres aueos. i. ad tā peccata
 capitalia et vicia gn̄aliter redu
 cūt. **U**nū em̄ eoz est auaricia et
 illa tendit ad effraym qui inter
 p̄tat frugifer. i. ad mūdi fruct?
Et secundus aueus est supbia
 et illa tendit ad betheton quod
 interpretatur domus vanitatis
 significans mundi diuicias ho
 nores atqz glorias. **T**ercius au
 neus est luxuria. et ista tendit
 ad iter termini. idest ad carnes
 delectaciones et delicias. caro e
 nim iter termini dicitur pro eo
 qz ista ad modum terre que est
 in terris et confinijis aliozū diffi
 cilis custoditur. **I**deo de istis au
 neis possumus dicere illud da
 nielis septimo qz bestia illa idest
 dyabolus habebat tres ordies
 dentium in ore suo.

Sequitur aliud capitulū

Hic ponitur q̄ ionathas et armiger suus videntes stationē philistinorum. forte sui periculi vel salutis iudicis hostiū posuerūt p̄ponētes sc̄z q̄ si hostes dicerēt Ascēdite. q̄ ascendere debāt. et vincere. Si vero hostes dicerēt exspectate. tūc nec vincere nec ascendere p̄ponebāt. et illud quasi signum in forte a deo sibi dari credebāt Sicut igit̄ dixit factū est q̄ philistini dixerūt ascendite. q̄ ascēderūt et manibz et pedibz ēptādo p̄ ionathas postea armiger cōtra eos preperūt et hostes fortiter inuasērūt et i fugā cōuersos et se mutuis cōdibz occidētes mirabiliter occiderūt. Qd̄ vidētes filij israhēl q̄ p̄ ad hostes fugerant et trāsierāt cōtra eos surrexērūt et ionathā et iuuenē adiūuerūt. Alij etiā q̄ an̄ fugerāt et se abscondērāt. audita victoria ēdierūt et manibz et pedibz ēptādo p̄ ionathas post armiger cōtra eos preperunt et se cū p̄sequētibz fugiētes philistinos adiūxerūt. **I**sta possunt allegari exēplariter q̄ quādoq; p̄ sortem iquiritur volūtas dei et veritas casus futuri q̄q; occulta dei p̄videntia quādo videt q̄ homo sibi committit et veritatē alicuius negocij ab eo deuote q̄rit ipsam q̄z sibi oñdit sic hēnt̄ exēpla infinita de achōe p̄ sortē de p̄hēso **Josue vij.** De saul per sortem manifestato **Primo regū decimo De**

mathia per sortem electo **Actuum primo capitulo.** Et de alijs infinitis Non deficiat enim occulta dei providentia homini maxime in arto cōstituto et ideo multū mirantur quare volūtas domini hodie etiam per sortes non requiritur. sicut tūc fiebat. quia forte ita respōderet hodie sicut tunc Non enim abbreviata est manus domini vt saluare nō possit Sed ista sunt hodie p̄hibita ne aliqua supersticiosa miscerentur et ne simplices ad ydolatiam traherentur. **H**ic etiam aduerte q̄ tunc quilibet poterat pro voto constituere sibi sortem: et signū rei fiende et non fiende ad libitū ordinare. **V**el illud potest allegari q̄ in factis bellicis audaces fortuna iuuat et q̄ melius est inuadere q̄m exspectare. **H**ic enim ascensus et inuasio signum fuit victoriae et salutis: exspectare signum erat perditionis. **V**el dic q̄ diuina providentia libentius iuuat hominem prouocatum q̄ illum q̄ prouocat. quia sc̄z isti fuit dictū Ascēde. et ideo prouocatus ascēdit et vicit. prouocante vero vici sunt et fugerunt. Quia reuerentia ad virum iustum pertinet q̄ ex leuitate bellum nō gerat. nec lites. nec controuersias ibi foueat. sed potius q̄ prouocatus et necessitate compulsus ad talia procedat. quia vt communit̄ tūc ad talia ipse preualet et

trūphat. exēplo iepte. qui pro
uocatus extra amon obtinuit vi-
ctoriā diēs illud iudiciū xi. **I**gi-
tur ego nō peccō in te: sed tu in
me indicēs michi bella iniusta
iudicet dñs. **V**el dic q̄ ita ē fa-
cile deo iuuare in paucis sicut in
multis. et occulta dei p̄uidencia
operante pauci aliquoties vin-
cūt multos: debiles fortes: nu-
di armatos. **E**xemplū d̄ leo iuda
duce qui cōtra perzen q̄ cū q̄tuor
milibz vēit sexcenta milia debel-
lauit s̄m orosū. **U**n̄ p̄mo mach.
iiij. **F**acile ē includi multos. in
manibz paucorū et nō ē diā in
cōspectu dei celi liberare in mul-
tis an in paucis: qz nō in forti-
tudine exercitus victoria belli s̄
de celo fortitudo est. **V**el dic q̄
nō est tutū in hoste cōfidere: q̄a
dato q̄ victus tibi obediat et se
amicū tuū fingat et ad te trāsfu-
giat. si tū viderit locū suū statim
nocere nitit̄ atqz tēptat. vt patz
hic de trāsfugis qui visa suoz vi-
ctoria cōtra pbilisteū surrexerūt
et filios israhel iuuerūt. **I**deo di-
cebant p̄ncipes pbilist. morū de
dauid. p̄mo regū xxix. **R**euer-
tat̄ vir in locū suū nō descendat
nobiscū ad plū ne fiat nob̄ ad-
uersarius cū pliarī cēperimus.
Vel allega vltimū qd̄ restat
scz de illis qui p̄mo fugerāt et vi-
dētes victoriā se ionathe ad iūr-
erūt extra multos. qui reuera op-
ti ne sciūt se hōi tēpe victorie s̄
nō tpe fuge adiūgere et aduersi

tatis tpe latere. cū s̄o hostes su-
pati fuerint ac si fortiter aliquid
fecerint solēt ad amicos redire et
victoribz se sociare. ij. regū xiiij.
Populus qui fugerat. reuersus
est ad cesoy spolia detrahenda.
Vel dic allegoicē q̄ ionathas
qui inter p̄tat̄ columba signifi-
cat virū religiosū vel catholici
xp̄ianū qui p̄ asperam et arduam
viam penitencie et p̄ arduā vir-
tutū viam debet cōtra pbilisteos
i. cōtra demones et hereticos a-
scendere. et nisi prouocatus nō
debet contra eos disputare. et sic
mediante armigero suo idest fi-
de vel gracia de ipsis poterit triū-
phare. **S**aul sequēs pbiliste-
os fugientes adiurauit populū
ne quis vsqz ad noctem comede-
ret. vt sic in hostes vindicāe va-
leret. dicens. **M**aledictus vir q̄
comedit panem vsqz ad vesperā
Populus igitur veniens ad sal-
tū in quo erat fluens mel super
faciem agri. non applicuit ma-
nū ad os. **D**e melle enim come-
dere noluit timens adiuracōne
sed p̄sequendo hostes vltorius
intacto melle transiuit. **D**e isto
āt melle credo q̄ erat manna scz
imp̄ssio aeris dulcis pinguis et
alba qualis nuper circa animo-
nem cadebat. **I**sta em̄ in regno
georginico dicitur in tanta quan-
titate super herbas. arbores et
lapides in estate cadere q̄ mul-
tas sarcinas solent cotidie colli-
gere. **Q**ualecumqz igitur fuerit

Regū.

mel: **J**onathas adiuracōez prīs
ignorās et sūmitatē virge ī mel
intingēs cōedit et illuiati sūt o
culi eius qua ppter adiuracōne
patris fecerat cū domin⁹ ad trās
gressiōne iuramenti respondisse
nollet. forte deprehensus a prē
adiudicatus mortī fuit ip̄q; pa
ter occidē voluit. sed eū popul⁹
liberauit **P**er mel intelligit⁹ dul
cedo p̄speritatis mūdane qz re
uera illi qui philisteos. i. demo
nes et vicia p̄sequūt⁹ a tali mel
le abstinē iubent⁹ et p̄ abstinēti
am cū rege suo xp̄o hostes mo
rū et fidei p̄sequūt⁹. quinimo
sepe fit q; si ionathas filius reḡ
q̄ causa victorie fuerat. i. aliquis
f̄ligiosus vel deuot⁹ q̄ alias m̄
ta bona fecerat ad comedendum
de tali melle. et ad gustandū de
mūdi dulcedine reperit⁹ a patre
suo t̄ge xp̄o mortī adiudicabit⁹
nisi meritis et precibus populi
erigentibus idest sanctorum p̄
cibus liberetur **I**lli enim qui mū
di delicias gustant. et maxime
illas quas pater eorum cristus
p̄hibuit carnale⁹ delectaciones
amant q̄ sc̄z p̄prie designantur
ī melle. quia fauus distillans la
bia meretricis **P**rouerbiōrū. v.
Nisi sanctorum precibus adiu
uētur et nisi ipsis alia opera bo
norum suffragentur. mortis pe
tue penam portant. **A**poca. x.
Erat in ore meo t̄q̄ mel dulce. et
cū cōedisse amaricatus ē venter
meus **V**el dic q; mel ē sac̄ scri

ptura in qua qñ v̄ga intellectus in
figit⁹ et p̄ studium comedit⁹ o
culi mētis p̄ discrecōez illumināt⁹.
Vel dic de melle deuocōnis.
et passionis zē. **V**el allega
quō reges inuioabiliter debēt s̄
uare verbū suū et quō in casu iu
sticie nō debent parcere cuiq; qz
ecā filio delinquenti sic iste qui
propter transgressiōnem filium
volebat occidere. et maxime qz
iurauerat **S**imile habet in libro
danielis septimo capitulo. **S**ci
to rex quia decretum medorum
est atq; persarum. vt omne il
lud quod constituerit rex. non
liceat mutari **E**xemplo regis iu
sti qui pro filio suo in adulterio
deprehenso sibi vnum oculum
a filio alium fecit erui. ne legem
quam contra adulteros fecerat.
de perdendis duobus oculis cō
tingeret immutari. et ne delictū
impunitum aliquo modo mane
ret **H**ic habes q; quemcum
qz viderat saul virum fortem et
aptum ad preliandum sociabat
eū sibi **S**ic vere p̄latus sibi de
bet associare consiliatores suos
socios et familiares facere et in
beneficijs et officijs et dignita
tibus constituere et preferre q̄s
ad preliandum contra demoēs
vicia atq; hereticos cognouerit
fortes esse et quos in scientijs
et morib; viderit alijs p̄ollē **Ju**
di. iij. **D**e vniuers; aut vrbibus
accepit sibi auxiliatores viros
fortes ad bellum

Dominus mandauit vt hic habetur plm amalechitarū destrui . et oīa ipsoꝝ bona . oues et boues ⁊ suppellectilia anathematizai . oīa demoliri . et nichil pr̄sus ad vitā seruati . nec de bonis eius aliqd custodiri . **N**ocuerat em̄ plūs amalechitarū . filijs isrl̄ ascendentiꝝ de egipto . et ideo dixerat q̄ deleret amalech d̄ sub celo . vt p̄z exo . xvij . **S**aul ergo recēfito populo cōtra amalech p̄perauit . populūq; eiꝝ in ore gladij interfecit ⁊ agag regem ip̄siꝝ viuū cepit . **P**ep̄at em̄ saul et populus agag regi amalech et optis gregiꝝ ouiuū et armentis et om̄ibꝝ que pulchra erāt . nec voluerūt disperdere ea sed quicqd̄ vile et reprobū fuit demoliti sūt . **R**eprehēsi igit̄ sūt saul et plūs q̄ ista nō cōsumpserāt . sed reseruauerāt auariciā suā palliare volentes dixerūt q̄ ista meliora ad sacrificandū dño custodierāt **Q**uo dominus indignatus saul ad p̄dēdū regnū cōdempnauit et obedienciā esse meliorē victimis dixit **M**elior est obedienciā q̄ victiā ⁊ auscultāe magis q̄ offerre ad ip̄e arietū **S**aul rex significat mūdi p̄ncipes et p̄latos : plūs v̄o suus significat inferiores iudices et baliuos : q̄a reuera dñs vult q̄ plūs amalech q̄ interpretat̄ lābēs sanḡnē . i . pl̄s peccōꝝ sanḡnē . i . delicias car̄les lābenciū l̄ eē i sanḡne crudelitatis se delectaciū

q̄ filijs israhel . i . hoībꝝ in deserto huiꝝ vite quo de egipto tendūt in israhel . et de mūdo ad patrē nō cessant officere l̄ nocere vel alias i virtutū itinē impedire destruat̄ . et ordinauit q̄ saul ⁊ pl̄s suꝝ idest p̄ncipes p̄lati iudices et officiales illos malos extirpent ⁊ q̄ mediante iusticia ipsos d̄ medio iustozꝝ tollant . et q̄ eos puniāt . corrigant et castigent . q̄q; de bonis ipsoꝝ nichil penitus cōcupiscāt . et q̄ iusticiā faciendo ad bona punitozꝝ p̄ auariciā nō respiciant aut attendāt **M**atth . xij . **E**xibūt angeli et sepabunt malos de medio iustozꝝ . et mittēt eos in caminū ignis ardētis **S**ed reuera iste saul et populus suus quibꝝ facta est ista cōmissio idest superiores ⁊ iudices inter istos malos puniendos distinctionem faciūt : quia sc̄z pinguiꝝ oribus et diuiciis parāt : q̄c̄ quid vero vile et reprobū est et pauperes et viles p̄sonas demolūtur consumūt et puniūt : **P**ropter quod pauldubio regnū sp̄uale et eternale amittunt . **Q**uia breuiter illud est verū . q̄ nostri superiores ⁊ iudices pauperes impotentes qui se defendere nequeūt deprecando demolunt̄ : pingues vero et diuites sustinent et eis etiam delinquentibus p̄ant . **U**nde innocēcius . **P**auperū causas cum mora negligitis : diuitū cū instancia promouetis et illis rigore ostēditis

In istis ex māsuetudine dispēsa-
tis. 2c. Vide si vis in manipulo
curatorū ea. de ambicōe. Nec va-
let excusacio istorū q̄ sequit̄. qz
scz isti nō debent vt sacrificēt dño
sibi spolia amalech reseruare et
vt dēt elēofinas. paupēz diuici-
as dgregare. qz reuera deus nō
approbat ista. Nō em̄ sūt facien-
da mala vt euemāt bona: nec
sub colore iusticie vult deus lax-
are habenas auaricie. nec vult
qz quis inobediēs sibi fiat vt ac-
q̄stis diuicijs se velle elēofinas
facere dicat. Cui? tamen cōtrari-
um quasi oēs faciūt qui p̄ bona
causa se aggregare diuicias di-
cūt. vt patet in religiosis qui scz
velle edificare monasteria se di-
cūt. in vsurarijs et cupidis qui se
velle elemofinas dare asserunt.
et p̄tendunt cū tamē dicatur ec-
c̄. xxxiiij. Qui offert sacrificiū
de sba pauperis quasi q̄ imolat
filiiū in cōspāu p̄ris. Si vis al-
lega de seueritate. i. de seua verita-
te dei q̄ q̄n̄ punit peccā patrum
in filios vsqz in terciā et q̄rtam
generacōez. Trāsiēt em̄ plū q̄
q̄tuoz generacōes ex q̄ p̄r̄ ama-
lechitarū noauerāt filijs israhel
in deserto quorū tamē neq̄ciam
isti eorum filij nūc planxerunt.
iuxta illud trenorū q̄rto. P̄r̄s
nr̄i peccauerūt et nō sūt. et iūq̄ta-
tes eoz portauim? Dext̄n̄ suppo-
nēdū ē qz ista sūt vera qz isti filij
fuerūt imitatores neq̄cie patrū
vtz de isto agag cui dixit samu-

el. Sic gladi? tu? nr̄d absqz fili-
is fecit ita fiat sine liberis mē tua

Hic habes qz dauid fuit
minor fr̄m de q̄ nō spera-
uit p̄r̄ qd̄ ptz qz fr̄s su-
os oēs saueli obtulit. q̄ et in pa-
scuis erat. vbi oues pascebat. q̄
insuper p̄cutere at̄barā et p̄pul-
sare demonem nouerat. et q̄ for-
tis roboē. vir bellicosus prudēs
in verbis et pulcher visu deco-
rusqz facie erat. in regē fuit ele-
ctus et vinctus et ad regnū ista-
bel p̄ dominū ordinatus ad re-
gis saulis seruiuium assumptus
et eidem postea substitutus. Sau-
li enim at̄baristam petenti fuit
dictum de dauid. Vidi betbleei-
tem virum fortem bellicosum.
prudentem verbis et pulchrum
visu et scientem p̄fallere. et doi-
nus est cum eo. quapropter eū
accerfies rex aduocauit et armi-
gerū fecit. Sic vero dico qz il-
li qui sunt ceteris minores p̄ hu-
militatem et qui a patre. idest a
parentibus carnalibus non p̄po-
nuntur per carnis affectuosam
sedulitatem: sed qui gregem
pauperum student pascere per
pietate et per elemosine largita-
tem qui sciunt at̄baram scriptu-
re pulsare per predicacionē: q̄
sciunt demōēs idest peccata seu
vicia de cordibus hominum ex-
pellere. per conuersionem ad pe-
nitentiam: qui sunt fortes ad ē-
sistendum: qui sunt bellicosi ad
bereticos et impios necnō cōtra

demonēs et vicia ppugnandū
 qui sūt prudentes verbis ad di-
 screte loquendū cū quibz sez est
 dñs p grāciam ad eos adiuuan-
 dū et qui sūt pulchrū visu ad ho-
 neste ouersandū Tales dico di-
 gni sunt ad seruiū regis cristi
 assumi: illius substituti et vicarij
 ī ecclē dignitatibz et bñficijs fieri
 et ī reges et p̄latos eligi et inu-
 gi **Unde dan. p̄mo** mandatū fu-
 it eunuchz p regem nabugodo-
 nosoz q̄ introduceret de filijs is-
 rabel pueros de semine regio. de
 coros facie eruditos sapia cau-
 tos sciencia doctos disciplina. q̄
 starēt in palacō **¶** Vel si vis alle-
 ga q̄ ille qui est minor et cōtem-
 ptibilior et de quo minus spera-
 tur. q̄nq; in regem vel p̄latū eli-
 gitur: et illi qui digniores et me-
 liores esse credūt et qui a patre
 suo mūdo tamq̄ p̄inogenti p̄fe-
 rūt in electionibz repudiant et
 a deo postponūt **Eccl. xi.** Mul-
 ti tirāni sederūt in throno. et īsu-
 spicabilis portauit dyodema.
¶ Multi potentes oppressi sūt va-
 lide ac **¶** Spiritus dñi recessit a
 saul et exagitabat eū spūs neq̄
 qua ppter dauid q̄ sciebat psal-
 lere quesierūt. quo p̄ciēte ci-
 tharā resoallabatur saul et me-
 lius habebat. et spūs malign⁹
 ab eo fugiebat **¶** Dauid est pre-
 dicatoz. cithara est sacra scriptu-
 ra. **ps** Exurge psalteriū et citha-
 ra Quia reuera si saul qui inter-
 pretat̄ abutens. i. si aliquis pp

ter abusū rerū tpaliū efficiatur
 furibūdus vel ppter malā cōci-
 piscenciam. vel exagitet̄ spūs ne-
 q̄ p supbiam vel invidiā vel p a-
 liquā malā oplacenciā. spūs qz
 dñi. i. spūs scūs vel dei gracia ab
 eo recedat ppter iniquitatem et
 maliciā sepe fit q̄ dū dauid id ē
 predicator citharam scripturē tā-
 git et dicat et sonū bone īstructio-
 nis emittit: ipsum saulem id est
 peccatorem ouertit. **¶** Ita qz spūs
 malus id est mala voluntas ab
 eo recedit. et morbus sui peccati
 alleuiatur et fistit **¶** Et idem dic
 de sono oracōis. cuius melodia
 si a dauid id est a viro iusto fiat
 dyabolus sustinere nō potest di-
 cēns illud **gen. i. ij.** Vocem tuam
 domine audiui in paradiso. i. ora-
 cōne tuam quā facis ad dñm tu-
 um **¶** Vel dic qz cithare sonus si-
 gnificat memoriā passionis xp̄i
 ac vt supra **¶** Dyabolus em̄ valde
 odit talem sonū: ideo viro san-
 cto solet dici illud **amos quinto**
Aufer a me tumultū carminum
tuoz: cantica lire tue nō audiā.
¶ Vel dic qz dauid ē xp̄c qui sqz
 mediante cithara crucis spiritū
 malignū sez luciferū fugauit: et
 saulem id est adam quē propter
 abusū pomi vitii obsederat libe-
 rauit **¶** Vel dic qz cithara est ca-
 ro nostra quā dū p penitenciā
 tangimus spm̄ malignū. i. pec-
 catū seu etiam malam voluntatē
 a saule abvtente. i. anima pecca-
 trice fugamus **Job iij.** Versa est

in luctū cithā mea. **¶** Vel dic q̄ cithā ē plecty ligue. quā p̄ c̄to si p̄ cōfessionē sonuerim? . statū ab utēs aīa sana erit. Et iō bene dicit̄ ysa. xxiiij. **S**ume citharā. citharā cui citharē mētrix obliuioni tradita: bene cane: frequēta cātiā. **¶** Vel dic q̄ saul insaniēs figt̄ aliquē dītē seu principē iracūndum. **¶** Quē p̄ c̄to si furētē et puocatū viderim? necē ē q̄ ipsū cū cithara .i. cū dulcis locuōis melodia leuiam? et spūm malignū iracūdie ab ip̄o fugē faciam? **¶** Pro. i. xxv. **P**atiētia leuiet̄ p̄nceps. **¶** Illud em̄ generaliter dic q̄ p̄ c̄to quādo hō ē plenus maligno spū et volūtate . et quādo isanit vel p̄ cōcupiscētā spūalē vel per iracūdiā actualiter meliū vt cōmumiter alleuiatur sanat̄ et corrigitur quādo p̄latus vel p̄dicatoz seu quāq̄ castigacō cū melodia .i. cū v̄borū dulcedie cū dulciq̄ inductione circa eum modulāt̄. **¶** Pro. xv. **R**esponso mollis frangit irā: sermo durus exātat furorem. **¶** Qz sic dicitur eccāstici sexto. **V**erbū dulce multiplicat aīcos. et mitigat inimicos. **¶** Ista autē potissime pertinent ad dauid ēspectu saulis idest ad subditū respectu dñi prelati seu regis. **¶** Vel ad filiū respectu patris qz sc̄z irā taliū debet mulcere . et cū huilitate et paciā p̄trāsire. **¶** Vel dic q̄ saul rex israhel deum vidētū ē deus q̄ p̄ c̄to si c̄tra nos ip̄t̄ peccā insamat cithara nrā .i.

crucis mēoria orōq̄z vel cōfessio ip̄z placat vt supra. **¶** Hic iuueni notatū q̄ licet azim? sonū citharē libenter audiat si tamen ip̄azim via inueniat cū pedibz frāgit et calcat. **¶** Sic multi sunt qui v̄bū dei libenter audiūt . ipsū tamen trāsgrediēdo frāgūt et vilipēdēdo calcant et p̄mūt . **¶** Vide infra ca. xvij. quō saul suū citharistā voluit cōfodere. **¶** In hoc capom̄ q̄ quādo dauid ad seruiū saulis regis israhel se transtulit sibi vnū azimū plenū panibus presentauit. **¶** Sic vere religiosus qui seruiū regis xp̄i .i. statum religionis digne cupit intrare . debet sibi illum azimū .i. corpus suum proprium laboribz penitentie deditū cum panibus .i. cū bonis opibz vel cū elēofinarū subuentione seu lacrimosis singultibus presentare. **¶** Dicens illud. **¶** Ps. **F**ueēt michi lac me mee panes die ac nocte.

Dhilistini contra filios israhel congregati goliā gettbeum principatiorē et fortiorē in suo exercitū habuerūt . qui sc̄z in altitudine sex cubitos cū palma hēbat . et armis ereis armatus erat. **¶** Cū igit̄ iste plūz dei molestaēt accidit q̄ isai filium suum dauid ad visitandum fratres suos qui erāt in exercitū mitteret vt sc̄liz illis ephibolēte ephibico .i. tres modios decēq̄z panes et decem formulas casei deportaret. **¶** Dauid

igitur videns gigantes continue populo dei maledicere. accensus zelo baculum suum sumpsit et quoniam lapidissimos lapides de flumine eligens in pera sua reposuit et tres ipsorum contra goliath iaciens ipsum in fronte percussit et tercio ictu prostravit. propriumque gladium eius extrahens caput eius abscedit. **A**llegorie ista exponunt de christo et dyabolo. sic enim est quod a principio philistini. id est demones pugnaverunt contra filios israhel id est contra homines. habentes goliath quod interpretatur robustus id est luciferum ductorem. qui seque ita robustus erat et fortis quod sicut dicitur **Job xxi.** Non est potestas super terram que comparet ei. Factus est enim ut nullum timeret. Iste enim est qui populum domini. id est sanctos patres et totum humanum genus gravavit et eadem continuo insultavit. quia prope sic accidit quod david manu fortis id est christus fuit in locum certaminis. id est in mundum a deo patre suo destinatus et missus ut fratres suos. id est fideles tam presentes quam futuros personaliter visitaret et tres modos polente. id est fidem sancte trinitatis necnon decem panes et decem formulas casei id est precepta legis que seque panes vite et mortis formule presentia dicitur. eisdem concederet atque daret. **Lucæ xix.** Homo quidam abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum. et sequitur et servis suis tradidit decem mnas. Iste igitur zelo salutis populi sui

et animarum contra goliath dyabolum baculum crucis accepit et quoniam lapides. id est quoniam preciosa vulnera in torrente passionis recepit. quod cum virtute goliath iste percussus est et prostratus et plus fidelium liberatus. **Lucæ primo.** In quibus visitavit nos omnes ex alto. ut de manu inimicorum nostrorum liberati seruiamus illi. Tandem vero iste dyabolus gladio proprio occidit in quantum mundi prohi et heretici quibus dyabolus animas occidit christi inspiratione verbi sunt. Ita quod in caput primi magistri sui dyaboli seipsum retorserunt in quantum contra eum predicaverunt et eius malicias detexerunt. et eum capite id est intentione sua fraudaverunt. qualis seque gladius fuit dyomisi? et augustinus. **ps.** Gladius eorum intret in corda ipsorum. **E**t si vis dic de armis eius goliath id est de malis clericis et religiosi qui sunt arma dyaboli. **Dic** quod omnia erant creata. quod es habet sonum bone locutionis sed non habet sensum devocionis vel compassionis. **V**el etiam mali qui sunt dyaboli arma erei presentia dicitur. quod sunt detractores et clamorosi et brigosi. **Job xl.** Ossa behemoth sicut fistule eris. **H**ic habes quod david ante victoriam goliath. dixit se viciisse leonem et ursum. et gigantem sicut dicitur hic ipse david viciat. Sic vere vir iustus debet vivere spiritualiter tria seque goliath magni rusticum. et mundum. id est ursum qui diligit dulcia. id est carne. leonem id est

supbū dyabolū. **I**stud potissime
 d; esse i religioso q̄ mūdū vici
 p̄ votum obedie et humilitatis
Vel gigas cū magno v̄tre ē
 insaciabilis auaricia. v̄sus lam
 bēs est luxuria. leo erecto collo
 incedens ē supbia. etiam vt sup̄
Vel dic q̄ dauid. i. p̄latus q̄n
 videt q̄ leo et v̄sus vel dyabo
 lus veniūt ad gregē fidelū sub
 ditoy deuorādum statū debet oc
 currere p̄dicādo. **I**dē de pbilisti
 no zē. qz scz p̄latus ista tria scz
 leonē. i. dyabolū. v̄sū lambē
 tem idest hereticos. goliām ar
 matū. i. tyrannos debet vincere.
 ip̄sisqz se opponere. ne gregem
 vel populum domini possint p̄
 vicia deuorare. **V**el isti signifi
 cant tyrannos zē. sicut supra.
Cū dauid cōtra goliām gigāte
 singulare certamē intrare velle
 saul armis suis scz galea lorica
 et alijs vestimentis suis ipsū in
 duit. h̄ qz nō habebat consuetu
 dinem portandi arma ista sta
 tū deposuit. et baculum et petā
 necnō quinqz lapides de tozrē
 te accepit. quorū tribus projec
 tis in tercio ictu goliām in fron
 te percussū prostravit. **S**ic ve
 re si contra goliā. i. dyabolū q̄
 continue p̄ temptacionē nobis
 insultat p̄ualere volum?. necē ē
 q̄ arma et vestes saulis. i. bona
 tpalia huius mūdi q̄ scilicet saul
 .i. abutēs dicitur. mētaliter dis
 mittam? q̄qz baculum. i. crucis
 mēoriā assumā?. et quīqz lapi

des tozrētis. i. q̄nqz x̄ vulneā de
 sue passiois tozrēte i pera cōscie
 ēponā? **Q**uia tūera si ipsū cū is
 tis idest cū passiois x̄pi mēori
 a in frōte hoc ē dictu in p̄ncipi
 o quādo scz tēptaē incipit v̄tpote
 q̄n tēptacio adhuc ē i cogitacōe
 p̄utimus. cōtra ipsū facilliter p̄
 ualemus. quia p̄ certo quando
 hō in p̄ncipio tēptaōis cristi
 passionem crucēqz ip̄si? et vul
 nera adducit ad memoriā facili
 ter de hoste reportat triūphum
 et victoriā. **I**deo bene dicitur ad
 heb. xij. **D**eponentes omne pō
 dus et circūstans nos peccatū
 per patientiam curramus ad p̄
 fitū nobis certamen aspicientes
 in auctorē fidei et cōsummatorem
 ihesū. qui p̄posito sibi gaudio
 sustinuit crucē. **V**el dic q̄ tres
 lapides q̄b; dyabol? seu ei? tēp
 tacio p̄sternitur tres p̄tes peni
 tētie signit. scz contricōne q̄ dyabo
 lū et peccm i capite p̄cutit. cōfessi
 onē q̄ ip̄s i eodē viens loco ictū
 aliū sibi addit satisfactionē q̄ tē
 cio succēdes. ipsū ex toto p̄ster
 nit dum tamē in frōte. i. in p̄n
 cipio iuuetutis vel tēptaōis ista
 veniant zē vt supra. **I**pse etiam
 dyabolus cum gladio proprio
 occiditur quando peccatum vel
 tēptacio qua ip̄se credit hominē
 occidere facit hominem magis
 builē inq̄tū ip̄e se videt succū
 bētē et fragilē et sic p̄prium tes
 lum suū in caput ip̄si? retorq̄t
 p̄. **G**ladi? eoy itret corda eorū

Uel dic q̄ isti tres lapides sūt fides spes et caritas: qz sc̄z fides patit fortit. spes fortit? caritas fortissime. **U**el dic quō puidētia dei facit ita bene vincere ieremem sicut armatū. **U**el dic oītra illos q̄ exultant se de armis portandis. id est de actibz virtuosis faciendis ppter inōsuetudinez sicut dauid. **N**ō possum inquit sic incedere. qz nec vsū habeo. **U**el dic q̄ religiosus qui vult p̄ualere oītra carnē et dyabolū. arma carnalia debet dimittere et spiritualia accipe sc̄z crucis memoriā ac̄ dicē illud ij ad cor. r. **I**n carne ambulantes non s̄m carnē militemus. **A**rma em̄ milicie nr̄e non sūt carnalia. **U**el dic q̄ ad hoc moraliter q̄ dauid manū fortis et vultu desiderabilis ē p̄latus qui debet esse fortis bene operando. et vultu desiderabilis amicablem̄ diuendo et honeste ouersando. **I**ste igit̄ ad plūm cōtra philistim. i. oītra demōis vicia et hereticos debet currere. fr̄es suos subditos. i. oī socios d̄z visitare. vidualia spūalia et tpaalia eis dē portare. arma saulis. i. seculi pompā d̄z dimitte. baculū pastoralē d̄z accipe et de torrēre sacrescriptiue d̄z q̄nq; lapides. i. cōtinenciā q̄nq; sensuū vel etiam diuine legis doctrinā eligē. et sic poterit oītra goliā. i. oītra dyabolū vel oītra carnē hereticos vel tyrānos viriliter triūphaē. **H**ic dicit̄ q̄ dauid posuit arma go-

lie quē occiderat ī tabnaculo suo. **I**n quo notat̄ q̄ q̄n quis de carne vel dyabolo p̄ualuit arma eius. i. peccā a q̄b̄ ipugnatus extiterat in tabernaculo cordis sui debet reponere vt sc̄z peccā studeat p̄petue memorie oīmendare et recidiuū oīstinue formidare. l̄ ad eptā victoriā ad gloriā dei ordinare. **Ecc̄. v. De p̄picatu peccatorū noli esse sine metu.**

Quoniam vidisti ionathas q̄ dauid victoriā habuerat cōtra hostes. et glutinata est aīa eius cū aīa dauid. expoliavitq; se tunica sua et vestimēta sua vsq; ad gladiū arcū et balthēū et dedit sibi. **S**ic vere bonus religiosus debet p̄fectā caritatē dauid. i. xp̄o oīglutinari et ideo vestimentis honorū tēpaliū se d̄z p̄ oītemptū et abdicōnē spoliare: gladiū oīs crudelitatis dimitte: arcū potencie et iurisdictionis secularis cōtempnē balthēū glorie et magnificencie t̄palis totaliter abdicare: et oīa xp̄o dare. i. amore ipsi? de ipsis nō curare: et sic ionathas. i. cōlūba simplex et humilis dauid qui fecit victoriā in israhel id est xp̄o poterit in statu religionis l̄ eccl̄ie dignificē adherere. maxīe q̄n considerat q̄ iste est qui goliā. i. dyabolū voluit vincere et populū liberare. dicens cum petro **mat̄. xix. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te ac̄.** **H**ic dicitur q̄ cū saul arreptus

a dyabolo isamiz. dauid atbaz
pautiebat. vt eū de dēonio libe-
raret. Qui lācā arripies voluit
dauid ad parietē trāffigere. sed
dauid sciuit prudēter lācā decli-
nare: Audierat em̄ saul q̄ muli-
eres sibi dauid p̄tulerāt q̄n rede-
ūtī de p̄lio acclamauerūt. Saul
pussit mille et dauid decem mi-
lia. Adie autē illa nō rectis o-
culis ipsū aspiciēbat. s̄ ipsū oīno
occidere p̄ponebat. dato q̄ ipse
dauid hostes ipsius cōtinue vi-
cebat. **Illud** allega q̄ inuidia
proptio benefactori nō parāt
et maxime quando in laude sibi
preferit et quādo virtus eius pul-
lulat atq; crescit. Non potest eī
inuidus talem hominem respi-
cere. dato q̄ ab ipso plurima be-
neficia recīpiat. quinymmo da-
to q̄ in presentia atbaram me-
lodiose tāgat idē dato q̄ dulcē
tangat. hoc est loquatur et r̄spō-
deat et ad votum sibi seruire stu-
deat. lancea tamē ipsū perfomē
idest tribulacionib; et iurijs fa-
tigare nititur et temptat. **Unde**
seneca Si nullos inimicos facit
iniuria: multos tamen facit iui-
dia. **Vel** dic q̄ saul insaniens
est peccator. qui scilicet atbaris-
tā qui eum a diabolo liberare ni-
titur. idest predicatorem qui at-
tharā verbi dī sibi tāgit. et p̄ ip-
so sanando et a potestate dya-
boli. idest viciōrū saluando eidē
predicat. et affat. quādoq; trāf-
figere. diffamare atq; iniuriari

et sibi etiā inuidē conatur. **Pro-**
xy Non amat pestilens eū qui
se corripit. **Vel** dic q̄ saul ē di-
abolus qui atbaristas. idest p̄-
dicatores sūme nitit ad parietē
idest ad carnem p̄ luxuriā cū lā-
cā tēptacōis trāffigere. ne of-
ficiū predicandi et spiritualit̄
atbarizādi valeat impedire. q̄
propter iste debet a tali lancea
quātū poterit precauere. et ideo
tam dyabolus q̄m homo durus
et obstinatus videntur dicere il-
lud amos quīto. **Aufer** a me tu-
multū canticorum tuorum: car-
mina lire tue non audiam. **Vel**
dic q̄ dauid qui erat pulcherri-
mus et rufus significat histrio-
nes quorum sc̄ cantus rex isra-
bel idest prelatus vel religiosus
nō d̄ diligē. s̄ eos et oēs manē
leticiā abdicare. **Vel** dic q̄ iste
figt adultores. q̄ i aurib; hoīz
atbarizāt. et sp̄ v̄ba melodiosa
et placencia eis cātāt. **Istos** iḡ
d̄ r̄ israhel. i. bonus p̄ncēps vel
prelatus lācā rēp̄bēhoīs p̄utē
et a se peit. s̄bmouē dīcēs illud
amos. **v** **Aufer** a me r̄c. **Saul**
maligno spū exagitatus p̄pbe-
tauit in medio dom̄ sue. **Istud**
exponūt quidā sic q̄ aliq̄ sūt p̄-
dicatores q̄ p̄betāt. i. p̄dicāt
amore terrenozū i medio dom̄
sue. i. p̄p̄t modū priuatū nō fi-
c̄ iustus de q̄ d̄ ecc̄. **xy** q̄ in me-
dio eccl̄ie aperuit os suū. **Isti** i. a
spū maligno exagitāt. q̄ sc̄iz de
spūali negotio lucrū terrenū

adipisci conāt. **Ad phil. ij** Omnes que sua sūt querūt : nō que ibi xp̄i rē

David maritus michol filie regis de lecto in quo credebatur esse aufugit ut inā saul declinaret. **Uxor** vero eius statuā in lecto dauid loco ipsius posuit. pelle inq; captivā posuit sup caput ipsius. et ipsam operuit vestimentis. **Cū** igit rex mā dauid p dauid venientes apparitores eius crediderūt inueniē dauid in lecto. et loco eius statuam cū vestibus et pellibus inuenerūt. **Per** istā regis filiā intelligitur ecclā que est filia regis xp̄i : per dauid vero bonus ecclāsticus et p̄latus. **Per** lectū dauid spūalem p̄latuā et beneficiū intelligo in quibus dauid idest bonus p̄latus quiescit. **Ista** est igitur veritas q; recedente et fugiente dauid. i. bono p̄lato de h̄ mūdo ad prēm. et lectū suū. i. prelaturā vel beneficiū vacuū dimittēte. sepe fit. q; uxor eius. i. ecclesia ponit statuā. i. p̄fert aliquā statuale p̄sonā in loco et lecto. i. in statu. gradu et officio ipsi? q; recessit. **Qui** scilz ad modū statue nec motū bone opacōis nec sensū discretōis h̄z. sed potius qui circa caput mentis pellibus carnalis affectōis tegatur et vestibus tpalibus possessionis p auariciam involuatur. **Et** ideo breuiter hodie fit q; ille qui in lecto ecclāe dauid. i. illi qui bonū et prudētē p̄

latū inuenire se credūt ibi p certo statuā cū pellibus captivis et vestibus. i. p̄sonā ignorātē. plenā carnali affectōne et solū involutā aliquali honeste diuersacōnis veste. vel aliquali possessione inueniūt : q; hodie p̄lati circueūt ī melotis qui sūt pelles vilissime significantes diuidias. et in pellibus captivis que sūt pelles fetidissime. significantes carnis delicias et delectacōes. **Ad hebrei** **Uel** dic s̄m aliquos moraliter q; dauid idest vir iustus debet a lecto cōsciencie et ymagia cōmis sue recedere inquātū scz se nō debet iustū reputare. **Uxor** eius sua prudentia debet in lecto cordis ponere statuam cū pellibus captivis. qd fit. qn̄ facit hominem se peccatorem ignorantem casurū et fetidū existimare et sic qn̄ lictores idest demones veniūt ut dauid idest virū iustum d̄ presumptione temptent. mirantur. quādo loco dauid statuam inueniūt et quādo loco peccatorū. virtutis timorē et peccatorū consideracionem attendūt. et sic illi sine dampno recedūt. **U**idens dauid cōsumatam maliciā saulis contra se fugit ad samuelem. **Ad** quem cū intrasset saul nūcios ut dauid raperēt et adducerēt misit. **Illi** venientes in rabaoth. dauid cum samuele et etiam pphetarum cuneum cum eis inuenerunt. **Sicq;** factū est q; qn̄ ipsi lictores qui ad rapiendum

dauid fuerāt missi irruente in se
spū ad pphetādū cū alijs sunt
dūsi. q̄b̄ morā trabētib̄ saul ali
os lictores misit. q̄ a ipsi pphē
tare cōpēt. qd̄ ecā terciū filiē se
cerūt. Ita q̄ nulli ad suū dñm
redierūt. h̄ cū samuele et dauid
pphetādo emāserūt. Ad vlti mū
vero et ipse saul psonaliter vīt
et statī facto supra se spū dñi re
stīntis suis se exspoliavit. et nu
dus tota die et nocte cū alijs p
phetavit. **Illud** potest allega
ri quomō valde pficiat societas
bonorū religiosorū et illos vide
re et frequētare et verba eorum
attēdē et audire: quia reuera se
pe accidit q̄ ecā ipse saul et lic
tores idest ipsi mali mūdi prin
cipes et tirāni in ipso actu male
volūtatis sue quādo bonos fligi
osos et scōs prospiciūt et vitam
et mores eorum attendunt. et e
orum pphetas et laudes et do
ctrinas et predicationes audi
unt. statī spū dei tīgūt et in ali
os viros se cōuertūt. Ita q̄ sepe
fit q̄ ipsi cū pphetis pphetaē
idest cū eis fligiōse vivere volūt
et depositis vestimētis bonorum
temporalium et ecā habitus se
cularis xp̄o nudi et pauperes.
laudes reddūt. Sicut de quodā
rege frantorū legitur q̄ cū ro
mā ad pegrinādum iuiss̄ p mō
tē cassinū trāsiuit et visa ouersa
cioē sanctorū monachorū.
spiritus domini in eum infiluit.
et deposito regio cultu sumptoq̄

monachico habitu ibi cum ip̄is
religiose vixit. Quod eciam de
lictoribus tirānorū missis pro
martirib̄ capiendis cotidie fie
bat. quia sc̄j auditis eis conuer
tebātur et cū eis martirium pas
tebantur. **Unde** de xp̄o legitur.
iobannis septimo q̄ mīstri mis
si vt eum comprehenderent cū
hoc facere ausi nō fuissent. pha
risais increpantibus q̄ eum non
adduxerūt. responderunt dicē
tes. Numq̄ sic locutus est ho
mo. **Unde** et ipsi pharisei dixerūt
Numquid et vos seducti estis?
Vel ista possunt ecā allegari
q̄ spiritus vbi vult spirat. quia
eciam quādoq̄ in ipso actu ma
le voluntatis homo conuertitur
et propheta domini efficitur vt
de paulo exemplariter inuenit̄
Potens ē em̄ de? de lapidibus
suscitare filios abrahe. **Lucē iij.**
Ad finē q̄ dauid poss̄ scire vo
lūtātē saulis vtz es̄ cōtra se cō
firmata. ionathas aicus suus ē
tū sup̄ h̄ dedit signū hoc scilic̄ q̄
dauid in agro iuxta lapidē fecit
abscondi ordinās q̄ post prādū
ipse ad spaciū ad muros ascēdēt
et tres sagittas versu illā ptem
traiceret. et puez ad querēdum
sagittas mitteret. et si agnosceret
patrē sibi placatū puero diceret
Intra te sūt **Si** vero patris vide
ret cōsumatā maliciā. tūc diceret
Ultra te sūt **Vides** autem iona
thas saulē in prandio contra da
uid furientē statim post prādū

ad muros iuit et sagittas duas
 in agrū vbi dauid latebat pie-
 cit et puerū ignorantē ad querē-
 dū sagittas misit et cū diceret nō
 sūt ibi. sagitte vltra te sūt. faciē-
 di signū et recedēdi spaciū dauid
 dedit. **I**stud inveni expositū al-
 legorice sic **P**er ionathan intel-
 ligitur deus p̄r. **P**er dauid eius
 filius x̄pc: saul vero rex qui inē-
 epulā dauid mortē desiderabat
 cētū sacerdotū et p̄ncipū iudeo-
 rū significat qui in epul pascha-
 libus x̄pi mortē tractabant. **P**u-
 er vero ionathe turbā iudaici po-
 puli in etate puerili et ignoran-
 cie significat. **I**onathas igit̄ id ē
 deus pater duas sagittas id est
 duo ḡna diuinoꝝ eloquioꝝ ad
 dauid absconditū in agro. i. ad
 cristū latentē sub lr̄a legis scilicet
 psalmos et p̄phetas noscīt di-
 rexisse. et ad sagittas huiusmo-
 di colligendas pueꝝ suū. i. pue-
 rū iudayā trāsmisisse: qui scz sa-
 gittas diuinoꝝ eloquioꝝ recepe-
 rūt et scripserūt. et in auariciam
 sinagoge reducerūt. **V**erūtū da-
 uid. i. cristū qui sub lapide tabu-
 larum legis latitabat et in agro
 huius mundi occultus venerat **ysa-**
rlv. vere tu es deus abscondit?
 nō potuerūt cognoscere: nec etiā
 quē sagitte huiusmodi id est lr̄e
 scripturay quas colligebāt signi-
 ficarēt dauid. i. cristū scruerunt
 aīaduerte ymo absq; eo q; i ip-
 sū p̄ fidē caperēt atq; crederēt di-
 miserūt abire **Job**. p̄mo **I**n pro-

ptia venit et sui eū nō receperūt
In mūdo erat: et mūdus eū nō
 cognouit. **V**el dic q; dauid est
 peccator qui fugit ab ira cristi.
 saluat̄ etiam a lapide. i. a cordis
 duricia in qua latuerat. et p̄ peni-
 tenciā egredit̄ qn̄ ionathas id ē
 colūm? p̄dicatoꝝ et simplex
 sagittas diuinoꝝ eloquioꝝ ad
 ipsū dirigit. et qn̄ verbis et īpre-
 hensionib; ipsū sagittat. arguit
 atq; ferit. **H**ic habes q; dauid
 fugiēs saulem venit in nobe ad
 abimelech sacerdotē peccitq; ab
 eo panes p̄ se et pueris secū du-
 ctis cui cū dixisset sacerdos. non
 habeo panes laycos ad manū.
 sed tantū panē sanctū: si mundi
 sūt pueri comedāt maxime a mu-
 lierib; **D**ixit dauid. q; vasa pu-
 eroꝝ sancta sūt. porro via pollu-
 ta: sed dante dño sanctificabit̄.
Sibi ergo dedit sacerdos panē
 sanctificatū. gladiūq; golie qui
 inuolutus pallio in tabernacu-
 lo a die quo goliā occiderat sem-
 per fuerat reseruatus. **S**ic ve-
 re quādo dauid et pueri sui id ē
 cristiāni veniūt ad sacerdotem ī
 paschate p̄ pane eucharistie su-
 mendo. ante omnia sacerdos de-
 bet curare si sūt mūdi atq; casti.
 debet eis dicere q; iste panis nō
 est laycus. ymo sanctus et solū
 a sanctis et mundis hominibus
 assumendus. **Q**uos cum sanc-
 tos et mundos et bene confes-
 sos esse cognouerit. debet eis pa-
 nem sanctum tradere. nec non et

et gladium timoris domini et es-
ciam memoriam crucis. quo scz
goliath. i. dyabolus iugulat? ex-
titit. debet eis assignare: quia p-
terto sicut puero datur panis et
baculus vt panem a cane defen-
dat. sic etiā xpiano gladius cru-
cis vel diuini timoris cum pallio
humilitatis tradit vt panem is-
tum seu etiā sacramentū et eius
virtutē dyabolus ab eo nūq̄ tol-
lat. **I**sti tamen qm̄q̄m sancti sint
viam suam pollutam dicere in-
q̄tum respectu tantū sacramenti
semper se debent immundos et i-
utiles existimare. **J**acobi t̄cio. **I**n
multis ei offendimus oēs. **V**el
dic sic allegat saluator q̄ istos
panes sanctos quos nō licebat
lapicis comedere. sicut patet leui-
tici vicesimo tercio. dauid lape-
famelius comedit: quia neces-
sitas non habet legem. **V**el dic
q̄ gladius golie ē detractor qui
gladius dyaboli secūdum q̄ in
psalmo dicitur. **I**ngua eorum
gladius acutus nuncupat. **I**sti
sūt igitur qui in templo religio-
nis habitāt. et inuoluti pallio.
id est habitu religioso vel dissimu-
lato. humilitatis et caritatis zelo
homines feriunt. et cruentant.
Iste enim est gladius qui pro-
prium dominum occidit: et de-
tractor est ille qui proprio domi-
no scz proprio prelato non par-
cit. **P**s. Gladius eorū itret i cor-
da ipsorum. **D**oeb ydume?
fortissimus pastorum saul? de

quo non cauebat. erat in taber-
naculo quando sacerdos panes
et gladium dedit dauid qui cum
sauli hec retulisset interfecti sunt
sacerdotes. **E**x hoc nota q̄ sp-
est ab insidijs precauendum. et
maxime quādo negocia tangūt
principes vel magnates. vbi scz
non aduertitur. adest aliq̄s qui
loquitur. propter quod multa
mala sequunt. **I**deo bene dicit
ecclesiastes de cāno ca. **I**n cogita-
tione tua non detrahes regi. **A**-
ues enim celi deferunt illi. **Q**uilibz
enim gaudet referre prelati. et
principibus q̄cquid videt. **I**deo
bene dicit ecclā viij. **C**oram extra-
neo ne facias filiū nescis enim
quid pariet. 2c

Quid fugiēs achis ēgē-
geth cum p̄dissit se esse
agnitū timēs ne quid a
philisteis qui inimici erāt filiorū
israhel pateret finxit se in regis
presentia furiosū. mutauitq̄ os
suum. et ipingebat in ostia pte
clausa et defluebāt saluē de ore
ei. **Q**ue vidēs achis ip̄m fore
dauid nullatē credidit. s̄ ip̄z tā
q̄ furiosū expulit. et sic sb colo-
re isaie piculū euasit. et i spelū-
cā odollā fugit atq̄ vit. vbi scz
frēs ei? ad eū congregati sūt. et illi
qui erāt in āgustia et amaro aīo
et q̄ p̄mebat ere alieno ad eū cō-
uērūt et fais ē eorū p̄nceps eiq̄
adhesēt. **D**ic allegorice q̄ da-
uid ē xp̄s achis vero desiḡt popu-
lum iudeorū: quia reuera dauid

dei filius in getho q̄ interpretatur
 torcular vel opprimens in opprē-
 sionē mūdi et miserie veniens se
 in aliam psonā scz in hominem
 carnē assumendo mutavit et in
 torculari passiom̄. more insani
 voluntarie scz mortē assumendo
 apparuit ppter qd̄ et herodes e-
 um tamq̄ insanū veste alba illu-
 sit. qua ppter achis iudaicū po-
 pulus ipsū esse deū. i. dei filium
 seu messiam nō credidit. sed ip-
 sū et eius fidem expulit et eū ex-
 pellendo occidit. dicēdo scz illud
 luce xix. **N**olumus hūc regnāe
 sup nos **E**t illud **T**olle eum ac
Ita q̄ iste in speluncā sepulchri
 descendit **F**ratres igit̄ ei. i. apo-
 stoli et discipuli ad eū p fidē de-
 scenderūt et om̄s qui erāt ere ali-
 eno pressi. i. debitis peccatorū cō-
 stricti. **O**m̄es illi etiā qui in āgu-
 stia tribulacionis et in amaro a-
 nimo tribulacōnis et contricionis
 erāt positi. scz gentiles et alij pec-
 catores plurimī ad eū conuerūt
 fidēq; eius susceperūt. et factus
 est eorū pnceps. eū tamq̄ deum
 et dñm crediderūt. dicētes illud
 ysa. iij. **V**estimentū tibi est. prin-
 ceps esto noster **V**el dic q̄ qñ
 qz expedit stulticiā silare. **V**n̄ ca-
 tho **S**tulticiā silare loco prudē-
 cia sūma ē **E**t p̄. xxxvi. **R**ūdeas
 stulto iuxta stulticiā suā ne sibi
 sapiens videat̄ **V**el dic q̄ ho-
 die solū illi qui sūt inopes angu-
 stiati et tribulati. ad dauid id est
 ad xp̄m vel ad speluncā odollā.

id est ad religionis statū conueni-
 ut. ipsūq; p duce eligūt. **D**iu-
 tes vero nec de dauid id ē de deo
 nec de religione sua cōtendūt **J**a-
 cobi ij. **P**aup̄es elegit deus. **V**n̄
 aplūs p̄ma ad cor. p̄mo **V**idete
 frēs vocationē vestrā. qm̄ nō ml̄
 ti potētes. nō multi nobiles s̄m
 carnē sed infirma mūdi elegit de-
 us **V**el dic q̄ p certo illi qui
 sūt frēs dauid caritatē sectando
 et fraternitatem diligendo. et illi
 qui sūt inopes scz volūtarie diui-
 cias cōtēpnendo. et illi qui sūt in
 amaro aīo de peccatis penitēdo
 et illi qui sunt in angustia tribu-
 laciones sustinēdo. et illi qui sūt
 pressi ere alieno. i. qui sunt boni
 diuites mūdi era et diuicias. o-
 nus et pressurā reputādo. ad da-
 uid. i. ad xp̄m p gradā veniūt et
 in spelūca paradisi discipuli ei. fi-
 ut. taliūq; psonarū dux et rex ef-
 ficat̄. et ipsi sibi tamq̄ principi p-
 petuo famulant̄. **V**nde ipse ē q̄
 dicit ysa. lxxvi **A**d quē respiciam
 nisi ad paup̄culū et cōtritū spū
 et timentem sermones meos. ac

Hic habes quō do ech in-
 terfecit sacerdotes dñi scz
 xxxv. viros indutos e-
 phot lineo et q̄ solus abiatbar
 aufugit et euasit **S**ic vere do-
 ech qui interpretat̄ mortuus id ē
 peccatū carnis quod fetet. vel do-
 ech qui interpretatur sollicitus id
 est dyabolus qui circūies querit
 quē deuoret. sacerdotes. i. viros
 eccl̄asticos q̄ lino cōtinencie sunt

Regū.

induti sūme nititur occidere a cuius occasione solū abiatbar qui interpretat' ros .i. solū illos q̄ diuine grē rore sūt imbuti attingit mirabiliter se saluare. **Hic iterū habes ca. xxiiij. q̄ ionathas cū dauid ī deserto sed? iuuit et sic legitur cum dauid ter misse sed? scz semel in domo sup̄ xvij. scādo in agro sup̄ xiiij. tercio b̄ ca xxiiij scz in deserto.** **Sic vero deus cū iusto hoīe tripliciter sed? facit scz in domo scie p̄ cōtriciōne in agro eloquentie p̄ cōfessionē in deserto penitentie per satisfactioē.** **Vel dic q̄ ionathas cū dauid viro iusto cōfederatur et iungitur quādo ipsum inuenit in domo cordis et cogitacionis p̄ suiipsi? cōsideracionē quādoqz in agro opulento p̄ actiue vite scādā opacionem quādoqz in deserto religionis vel vite contēplatiue p̄ secretā seculi abdicaciōē.** **Vel dic q̄ p̄mū pactū fit p̄ fidem in domo cordis et cogitacionis. scādū p̄ caritatem bone opacionis. terciū p̄ spem ī deserto tribulaciōis.** **Quā enim homo cū deo illo triplici modo iūgit. cōstat q̄ sibi firmiter copulatur.** **Unde dicitur ecclesiasti. quarto. Fumiculus triplex difficile rum pit' et cetera**

Quoniam saul actualiter persequeret' dauid accidit. q̄ p̄ ventre purgando speluncam intraret. in cui? p̄fūdi ori parte dauid cū vitis suis fu-

gerat. et latebat. **Dauid igit' sibi q̄m p̄secutori misertus ipsū occidere noluit. sed oram clamidis ei? p̄scindens. et de hoc cor suum percutiens petiuit ipsum.** **Abfit iquit vt ex tēdā manū meā in xpm dñm.** **Quo facto ipse inimicum suū saulē ad fletū puocauit.** **Istō p̄t allegari quō hō nobilis corde non debet occulte vel perniciose aliquē percutere. s̄ potius publice debellare.** **Quī imo si hostem ī potestate sua iuenit. debet sibi parcere. et maxime quādo videt ex casu et a fortuna et nō ex p̄prijs vitis subiectionē huiusmodi factā esse.** **Qz sicut dicit seneca sufficere debet victori. vindicare potuisse.** **Unde sene. de moribz dic. Magnay vitū ē ledētē negligē.** **Tali enim modo inimicus melius vincit' et ad fletū et dolorē puocat.** **Id dicit seneca. q̄ parcedo melius vices. sic potest bēti exemplū de iulio et anthonio. de beneficijs sene. Vñ p̄. xxv. Si sitierit inimicus tuus. potūda illi. zē.** **Sic em̄ faciens carbones cōgeres sup̄ caput ei?.** **Vel dic q̄ in spelūca religioīs vel ecclie qñqz inuenitur saul malus rex. i. malus prelatus. qui solū querit ventrē suū purgare. idest malā volūtātē īplere. et ster cora diuersorū viciorū et criminū p̄ opis executionē extei?.** **Euclae si ē ad hām patet de multis qui solum ad hoc spelūcam religioīs**

vel ecclie intrare querūt. et ad hoc
 ibi dñant et p̄sunt vt fetorē di-
 uersoz vicioz emittāt et vt sup-
 biam luxuriā vindictā et auari-
 ciam exercent et omittāt. Quā-
 doq; etiā in ista iuemit dauid id
 est bonus subditus qui solū ibi
 querit latere et a mūdi tumultu
 se abscondē. et orationi et deuo-
 tioni vacare. **Matth. vi.** Intra cu-
 biculū tuū: et ora patrē tuū ī ab-
 scondito. **Quid igit?** Pro certo
 talis dauid id est bonus subditus
 licet videat regem scz supiorē su-
 um talia facientē et mala opera
 sic exequentē dato q; etiā sit mi-
 nicus et p̄secutor suus et suoz.
 nō debet tamen in eū manū mīt-
 tere nec eū ipugnaē vel diffama-
 re et spūaliter occidere: sed po-
 cius in paciēcia dissimulare et
 defectus suos benigni? quo po-
 terit supportare. q̄nymo si quid
 de clamide fame sue detrahendo
 p̄sciderit et si obloquēdo de p̄la-
 to linguā suā laxauerit. scipsum
 redarguere et cor suū p̄cutere de-
 bet. **Exo. xxij.** Dijs nō detrahes
 et p̄ncipi populi tui nō maledi-
 ces. Sicut etiam de oza dicit 2°
 regū vi. q; morte p̄cussus inte-
 ruit qz manū ad archā vacillātē
 misit. ad denotandū q; subditus
 nō debet etiā p̄latū vacillantem
 vel delinquentē detrahendo tan-
 gere cū ad ipsū nō p̄tineat d̄ ma-
 iorib; iudicare exemplo cōstan-
 timi impatoris qui in cōalio ge-
 nerali libellos ep̄oz vbi eoz cū

mina vel accusationes contineban-
 tur cōcremari mandauit. dicens
 q; maiorū vicia nō sūt a minori-
 bus iudicanda

Nabal quidam diues et
 magnus. cuius possessio
 erat magna morabatur
 in carmelo. **Iste tñ** erat pessimus
 et maliciosus. **Uxor** vero ei? abig-
 gail erat prudētissima et pulchra
Factū est igit q; cū iste oues su-
 as tonderet et tonsorib; viniū
 faceret. misit ad eū dauid qui late-
 bat tūc tyris in deserto p̄ se et so-
 cijs suis benedictionē et grā. i-
 cibo? seu viaticū petitur? **Ille** at
 nō solū noluit ipsis dare aliqd
 sed incepit obloqui de dauid et
 iniurias dicere. et ipsū seruū fu-
 gitiuū vocāe. **Quo** audito dauid
 iratus statim ipsū cū oib; suis q̄
 habebat voluit p̄dere. nisi sapi-
 ens uxor ei? abigail currisset.
Ista em̄ audita fatua responso-
 ne viri sui statim munera p̄auit
 et in occursum dauid currit. et v-
 bis prudentissimis simul et mu-
 nerib; ante missis irā eius pla-
 cavit. **Ista** igit tūc viro suo ebrio
 iudicare noluit sed in crastino pi-
 culū in quo fuerat indicauit sibi
 et dixit. p̄pter quod emortuū ē
 cor eius intrinsecus et factū est
 quasi lapis et post decē dies de-
 fecit et mortuus ē. **Iste** nabal
 qui interpretat̄ stultus significat
 aliquē malū diuitē et maxime p̄-
 latū p̄ncipē vel supiorē qui ī des-
 to hui? mūdi licz sit maliciosus

et pessimus diuicijs tamen abū
 dat. **Ps.** Ecce ipsi peccatores et
 abūdantes in seculo obtinuerūt
 diuicias. **Isti** igitur ad tondēdas
 oues. i. ad excoxiandos simpli
 ces et pāupes cōtinue vacant et
 etiā tōsoribz suis. i. balliuis et
 familiaribz suis ad istā rapie tō
 sionē seruiētibz conuiuia et festa
 pparant. et iphs beneficia et offi
 cia et alia lucra temporalia sub
 ministrāt et inde dauid. i. xpo q̄
 in psona pauperū clamat et pe
 tit p elemofinis nichil donant.
 sed potius ipsos seruos dauid.
 idest ipsos pauperes vituperāt
 atqz molestant. et murmurādo
 et maledicēdo ipm dō. i. xpm
 blasphemant. **Judiciū ix.** Inter
 epulas maledicēbāt abimeleb.
Quid igitur? Pro cō nō restat
 nisi qz dauid et viri sui. i. cristū
 cum āgelis suis cōtra tales irru
 at. nisi forte vxor eorum sapiēs
 .i. prudētia ipsos arguat. et do
 na et elemofinas xpo et paupei
 bz eius tribuat et per humilita
 tem et patientiā iphi dauid xpo
 obuiet. et occurrat. que iram ei
 impediāt et compescat. **Ideo** be
 ne dicitur ecclesiasticū vicefimo
 sexto. **Mulieris bone** beat? vir
Vel illud allega qz nabal. i.
 prelatus tūc debet magnum cō
 uiuium facere et magnum gau
 dium habere. quādo oues suas
 idest subditos potest tōdere. et
 nudos et pauperes mentaliter
 et spiritualiter facere. et nullus

bonorum temporalium de affecti
 o e ipoy auferre exēplo abrahe
 q̄ tūc m̄gm diuinū fecit qn̄ filiū
 suum ysaac ablactauit. i. a lacte
 bonoy terrenorū p cōtemptum
 abstraxit. **Gen. xxi.** **Vel** cōtra
 dic de malis prelatis et dñis. q̄
 tūc tps sūme gaudēt qn̄ subdis
 tos suos excoxiāe et bonoy tpa
 liū vellē puaē possunt. et qn̄ suf
 ficiētē occasionē excoxiādi et de
 pdādi eos iueniūt. **Job in.** Gau
 dētqz vebemēt cū iueniūt sepul
 chz. **Et** loq̄t de illis q̄ fodiūt au
 rū. **Vel** illud allega qz q̄diu bō
 ē ebrius et in ipso feruore male
 volūtatis nō dz exasperari vel cor
 rigi. s̄ potū? dissimulai et supor
 tari. s̄ i castio cū ira ā ebetas cōf
 sauerit. dz tāgi. **Vñ eccl. xxxi.** In
 cōuiuio ne pximū arguas. **Et** se
 q̄tur. **Nō** pmas eū i repetendo
Nō solet em̄ bō ebrius vel irat?
 oburgacōi acq̄escere. q̄ tam̄ fcti
 gerat? solet patiēter cū corrigit?
 sustinē. **Vel** dic qz nabal qui
 iterptatur stultus. est peccator
 q̄ est pessimus et maliciosus im
 misericors inuidiosus igrat? ob
 liuiosus obstinatus et cernico
 sus. **Dauid** enim pastores eius
 et greges eius defenderat. et iō
 fuit ingratus. ac. **Tales** igitur
 cuius cor emoritur et lapidifica
 tur. per obstinacōez post decem
 dies. idest decem mandatorum
 trāsgressioez moit. et morte tpali
 et ppetue dēpnat. **Ezech. xviii.**
Mia q̄ peccauerit ipa morietur.

Quoniam saul persequeret dauid. et in medio exercitus sui in tabernaculo que esset et dormiret. citharaque aque et hastam ad caput suum haberet et dauid de monte descenderet. caute tabernaculum regis intrauit. ipsiusque dormientem inueniens hastam et citharam abstulit et rediens in monte iterum ascendit. et clamare incipiens huiusmodi verba dixit. **N**onne respondebitis verbis. Ingressus est vnus de turba vt interficeret regem. **V**iuu dicit dominus quia filii mortis estis vos qui non custoditis dominum vestrum christum. **U**bi inquit est hasta regis et ubi cithara. **A**bneter igitur merito reprehenditur qui dominum suum non custodiuu sed dormiens ipsum in periculo dimisisset. **P**er dauid qui in montibus morabatur et interprecatur manu fortis in hoc loco possumus dyabolum intelligere qui scilicet valde est fortis. et in hoc loco in montibus. id est in superbiis vel in elatione superbie semper dimoscitur habitare. **J**ob xli. Ipse est rex super omnes filios superbie. **E**t eiusdem xl. Huic montes herbas ferunt. **P**er regem israhel christum intelligo. per abneter vero qui interprecatur patris lucerna intelligitur ratio. **I**sta est igitur veritas quod rex israhel christus contra dauid manu forte id est contra dyabolum superbum et motuosum militans quoniam in sacramento altaris vel etiam spiritualiter per gratiam in tabernaculo cordis humani re-

pit vt ibi quiescat habitet a morte. **I**n nullo enim loco christus dulcius dormit quam quando in mundo corde per gratiam requiescit. **C**anticorum primo. **D**um esset rex in acubitu suo nardus mea dedit odorem suum. **S**ed reuera ad hoc quod rex iste in corde humano possit suauiter requiescere tria debent eum sociare scilicet abneter princeps exercitus virtutum id est lucerna rationis que vigilet. hasta. id est memoria crucis que sustentet. citharaque id est humor deuotionis. passionis et compunctionis qui irriget. **S**ed reuera quoniam fit quod iste vigil id est ratio ita mundi deliciis delectatur quod a cura diligencie tepescit ita quod dormiens ebriatur. **E**t tunc pauldubio venit vnus de terra scilicet dyabolus qui in tabernaculum per temptationes se ingerit et hastam et aquam id est crucis memoriam seu diuinitatis mortis lanceam deuotionemque et compunctionem tollit. et clamoribus malarum cogitationum regem inquietat et in corde quiescere non permittit. **Q**uis es tu inquit qui clamas et inquietas regem. **C**oncludi igitur potest quod abneter id est ratio que non vigilat. sed ad regem latronem dyabolum intrare et ipsum spoliare permittit merito debet redargui et mortis filia nuncupari. **V**igilate igitur quia si sciret pater familias qua hora fur veniret vigilaret utique. **L**uce xij.

Sequitur aliud capitulum

Hic ponitur q̄ cū dauid
ad achis regē geth fu-
giss̄ et omni die a cōui-
dms gentilibz multas raperz p̄-
das et cū ipsi regi gentili predi-
carz q̄ dcās p̄das nō a gētilibz
s̄ a filijs israhel appōtaēt. de q̄
idē r̄x sūmegaudebat idē dauid
tali vtebatur cautela quia scilz
nec viro nec mulieri p̄bat sed
ne cōtra eum loquerent̄ omnes
generaliter occidebat. **I**sta cau-
tela generaliter vtūt̄ ml̄ti latro-
nes. quia scz eo solo quia timēt
reuelari postq̄ rapierunt occi-
dūt. et qui alias parcerent nulli
parant. **M**ortuo saūele cū
pbilistini congregarent̄ et insur-
gerēt contra saul et dominus si-
bi respondere noll̄ et per somp-
nia nec per sacerdotes nec p̄ p̄-
phetas mulierem p̄bitomissam
adijt. et samuelē suscitare p̄po-
scit. **Q**ui statī p̄bitomice per sci-
entiam suscitatus euentū belli si-
bi predixit. et q̄ in crastino cū fi-
lijs suis moritur? ess̄. sibi certis-
sime reuelauit. **Q**d etiā euentū
ēi p̄ ea p̄baīt. **D**e ista suscita-
cōe scz vtz̄ fūeit̄ v̄ra aīa saūelis
qd̄ ponit̄ augustinus et eccl̄ xl-
vi. **I**nsup vtrū fūeit̄ spūs ma-
lignus. vt̄ ponit̄ beda in glosa
actu. xvi. nō ē presentis̄ negocij
disputare. **H**ic solū moraliter
dico q̄ saul fūit̄ rumozū iuesti-
gatores q̄ scz multociens solēt
audire illud qd̄ nūq̄ voluissent
eueire. qz̄ p̄ cō sepe fit q̄ dum

suspiciosus diligenter inquitit.
et a viuis et a mortuis p̄scrutari
cōtendit. sepe infortunium iue-
nit. propter quod displicentiā
mox incurrit. **I**deo dicit̄ eccl̄ iij.
Nō est necessarium ea que ab-
scondita sunt videre oculis tuis
in superuacuis rebus noli scru-
tari. **V**el dic q̄ samuel p̄p̄be-
ta et tamen mortuus fūit̄ virum
scientificū et peccatorē. qui reue-
ra multa vera et bona solz dicere
et predicare. licet nō faciat. ita
q̄ non restat nisi hoc quod dicit̄
t̄ math. xxij. **Q**d dicit̄ facite zē

David sequēs amalechi-
tas p̄ eo q̄ hielech suc-
cēderāt et mulieres cap-
tios ducebant. puerum egipti-
ū quem infirmantē et lapsū do-
minus suus dimiserat inuenit.
Quem in ductorem eligens a-
malechitas discumbentes et edē-
tes et bibentes. et quasi festum
facientes inuenit. quos occidēs
predam quam tulerant repōta-
uit. et captiuatum populum li-
berauit. et etiā de bonis acqui-
sitis in illo bello equam portio-
nem illis qui in bellum descende-
rāt et illis qui lapsi ad sarcinas
remanserant dispensauit. **I**ste
puer egiptius quem dominus
suis lapsū et infirmū dimiserat
fūit̄ quosdam paupes hoīes te-
nebris tribulacionum et miser-
arū oblectos qz̄ scz egiptus iter-
pretat̄ tēbra ifirmitatibz et mise-
rijs fatigatos. i. a domino suo

scz a mūdo contemptos et p̄termis-
 sos: qz t̄uera sepe fit q̄ cū dauid
 .i. deus amalechitas qui interp̄-
 tāt̄ terrā lambentes .i. homīes
 terrena diligentes vult p̄ben-
 dere et cōuertē q̄nq; de vno pau-
 pere hoīe solet ductorē .i. prelatū
 vel p̄dicatorē facere. quo scz tan-
 dem mediante et cōopante solz
 tales mūdānos carnales et aua-
 ros cape et eos p̄ penitēciā mor-
 tificare. et vitā carnalē in eis oc-
 cidere et eos virtutib; et fidei s̄b-
 iugare. **¶** Vel pone q̄ sicut egip-
 cius cōopat̄ dauid ad amalechi-
 tas vniēdos et inuenēdos: sic
 mali cōopat̄ q̄nq; bonis ad deō
 nes vniēdos vel ad malos ali-
 os puniēdos vt patz de bonis
 p̄latis et p̄ncipib; qui malis of-
 fidalib; et stipendiarijs vtūt̄ ad
 iusticiā exequendā. **Ad ro. viij.**
Diligentib; deū oīa cōopant̄ in
bonū. ¶ Vel dic exemplariter de
 liberalitate et ciuilitate boni p̄n-
 cipis. qui scz lapsis et remanenti-
 b; debet cōpati. et equaliter adi-
 uidere et partiti. **Leuici vi.** Cun-
 ctis filijs aaron equaliter p̄ sin-
 gulos diuidet. **¶** Vel si v̄ allega-
 cōtra malos tirānos qui nūc le-
 tant̄ et luxuriant̄ in p̄dis quas
 a filijs israhel idest a bonis xpi
 fidelib; rapuerūt. Sed dauid .i.
 xpc subito q̄nq; dū nō aduertūt
 irrūt sup eos. et eos p̄ mortē et
 infortunia interficit et illa que
 rapuerūt mūdi bona ipsis sub-
 trahit. **Lucē xij.** Stulte hac nocte

repetent animā tuam a te: que
 autem parasti cuius erūt. q̄c.

Saul vulneratus a sagit-
 tarijs p̄ eo scz q̄ totum
 pondus prelii versū fu-
 it ad saul. ab armigero suo se oc-
 cidi poposcit timens q̄ philisti-
 ni venientes ipsū occiderēt illu-
 dentes. **¶** Cū igitur armiger ipsū
 occidere nollet. ipse saul sup gla-
 diū suū inuoluit qd̄ et armiger
 suus similiter statim fecit: et sic
 vterq; p̄prio gladio interficit et
 deficit. **¶** Saul rex significat su-
 periorē et rectorē in quē p̄ certo
 totū pondus p̄lii .i. tota sarcina
 temptationū vertit̄ in quātū dy-
 abolus debellare superiores p̄ ce-
 teris conatur vt scz eorū exēplo
 alij faciliter devincantur. Sepe
 igit̄ fit q̄ postq̄ iste superior a
 sagittarijs idest a demomb; p̄
 temptationes est vulneratus. p̄
 prio gladio idest proprio cōsen-
 su seipsum interficit in quantum
 peccato voluntarie consentit. et
 in presencia armigeri idest in cō-
 spectu subditorum suorum seip-
 sum p̄ vicia trānsuerberat et trās-
 figit. cuius exemplo proculdu-
 bio armiger ille. idest subditus
 quicumq; statim ad simile pro-
 uocatur et etiam morte simili p̄
 vicia iugulatur. Sicut enim di-
 cit **gregorius** Viciū rectori fa-
 cile trahitur a subditis in exem-
 plum. **¶** Vel dic q̄ isti qui pro-
 prijs gladijs transfixi sunt. inui-
 dos et detractores designant. qui

Recte

reuera proptio gladio idest pro
pria inuidia vel odio seipso an
oia vnlnerat et doloris sui iacu
culo se cruentat. **Ps** Gladii eo
ru itret i corda eoru. **¶** Vel dic
q armiger saulis est adulatoz
pnapis. q scz magistrū suū no
luit interficere: qz isti dñs suos
nolūt corrigere vel gladio vel
pcutere. et iō isti dñi pprio gla
dio. i. propria vindicta a pote
state quam habent seipso occi
dunt. inquam seducti a suis ar
migeris et adulatoribz officiali
bus et balliuis dicto gladio seu
dominio abutuntur. **¶** Ipsi tamē
armigeri. i. adulatores seu ma
li cōfiliarij immunes non eua
dunt: quia scz ipsi proprijs gla
dijs peunt inquam propter
abusū potestatis sibi commissē
spūaliter et eternalitē se occidūt
¶ Istud etiā dici potest cōtra ofe
sores et predicatorēs frequētā
tes curias principū. qui scz libē
tius solēt adulari q̄ verū dicere
qui nec audēt magnates rep̄bē
dē. et sic vterqz solet p̄ire. sic bñ
p̄z **ezech. iij.** **¶** Ipse ipius in iniqui
tate sua quā opat̄ ē moriet̄ san
guinē aut̄ ei de manu tua equi
rā. **¶** Et iō talibz superioribz loquit̄
scriptura ysaye. nono capitulo.
**Popule meus qui te beatum di
cunt. ipsi te decipiunt. Et seq̄t̄
ibidem i eodem capitulo predi
cto. Et erunt qui btificānt sedu
cētes: et q̄ btificānt p̄cipitati. ¶**
¶ Mortuis saule et filijs eius sup

mōtē gelboe vērūt philistini ad
spoliādū mortuos. a inuenerūt
saulem et tres filios eius mor
tuos et interfectos iacētes i mō
te gelboe. et p̄sciderūt caput sa
ul et spoliauerūt eum armis su
is. et misērt p̄ terrā philistinoy
p̄ arcuū vt ānūciaret̄ i tēplis
ydoloy a in p̄lis. **¶** Et posuerunt
arma eius in templo asaroth.
et suspēderūt corpus eius in tē
plo bethsan. **¶** Sed viri iabes ga
laad de nocte viētes cadauera
saulis a filiorū eius mortuoy de
muro tulerunt. et succēsa appor
tauerūt a iuxta iabes ciuitatem
propriam sepelierunt. **¶** Phi
listini qui interpretantur po
culo ruentes. sunt demones. qui
scilicet poculo supbie inebriati.
de empirio celo corruerūt. **¶** **Ps**
q̄ igitur isti super montem gel
boe vbi nec ros nec pluuia descē
dit. idest super mundi altas di
gnitates et excellēcias: saul et
tres filios eius. idest animam a
tres potētias eius. gladijs tēp
tationū percusserunt. vtpote qz
primum filium scilicet intellec
tum. occiderunt per ignorantia.
¶ Secundum vero filium. scilicet
affectum per concupiscentiam.
¶ Tercium filium scilicet memo
riam per ingratitudinis obli
uiscētia. ita qz iste cum filijs
suis in bello iā mortuis iacet in
terra per terrenorum affectum
et auariciam: statim proculdu
bio conuertūtur ad caput recte

intencionis sibi tollendū et ad e
 os armis .i. virtutibz alijs spoli
 andos et ad eoz mortē .i. pecca
 ta denūciandū publicādū et dif
 famandū .ipsoz quoq; in muro
 bethsan .i. in mūdo p affectionē
 affigūt et p elationē suspendunt
Bethsan enī interptatur dom?
 dormientis . domus securitatis .
 domus abūdancie et fertilitatis
 sign^s satis pprie mūdū istū qui
 reuera est domus dormiendū .i.
 deliciosozū domus securoz id ē
 supboz obstinatoz dom^s abū
 dācie .i. diuitū et opulentoz . **I**n
 ista igit^r ciuitate .i. mundo mō
 tui peccatores suspendūt et ibi
 p affectionē nimā affigūt . **Ju**
 dith xiiij . Suspendite caput ho
 lofermis sup muros . Viri vō ia
 bes galaad .i. iusti cadauera tali
 um tollūt in quātū sez malā ma
 loz vitā et mortē memoriter re
 cipiūt et in corde suo sepeliūt et
 abscondūt . et sic ex cōsideracione
 maloz seipsoz corrigūt et cōuer
 tūt pū .xxiiij . **P**er agrum pigri
 hominis trāsiui et ecce totū ope
 ruerāt repres^s et spine **Q**d cū vidi
 adhibui cor et exēplo didici di
 sciplinā . **V**el etiam de cadauere
 idest de morte pene potest intel
 ligi : qz reuera qñ aliquis trān?
 a demomibz occiditur suspendit^r
 et in inferno necat^r . a iusti corde
 sepeliendus est vt pena talis ca
 ueatur . **p**s **L**etabit^r iustus cū vi
 derit vindictā manu^s suas laua
 bit in sanguine peccatoris

Explicit moralizacō pmi regū
 Incipit moralizacō scdi regum

P

retermitto ad
 ulacionē ama
 lechite qui saul
 coronam porta
 bat et armillam
 qui etiam saulē
 se occidisse iac

tabat ex quibz dauid grāz se ad
 ipisci sperabat sed tamen dauid
 ipsū ptinus interfecit **I**n q no
 tari potest q rex pnceps vel p
 latus nō debet ad ulatoēs audie
 rel recipe nec eos etiā si munera
 offerant et si etiam inimicos su
 os se grauasse asserāt diligere s
 podus corrigere vel punire **C**
Vel dic q qñq; homo credit re
 portare pnia vnde reportat dā
 pnū vel vituperiū pfa .lix . **E**xpe
 ctauim^s pacem . et ecce turbacō
Pretermitto etiā de planctu da
 uid et maledictione montū gel
 boe necnō de aduentu dauid in
 ebron cū duabz vxozibz p quod
 designant quidā xpm ad ecclāz
 cū duobz pplis venientē et ibi e
 tiam regnantē ac . **E**t etiā trāseo
 de morte azabel cursoris velocis
 simi . **V**erūtū sterilitas p mōtes
 vbi nec ros nec pluuia cadebat
 post ipcaōnē istā s^m aliquos ac
 cidit . qnyimo extunc steriles fue
 rūt qui ante fertiles fuerāt . ceteri
 vero mōtes a dño fuerūt visita
 ti . **I**sti vero a visitacione dñi de
 stituti pnt intelligi quidam ob
 stinati . in corrigibiles peccatoēs